

Privacyreglement verwerking persoonsgegevens

Vastgesteld door het College van Bestuur dd. 18 mei 2016

Instemming GMR dd. 29 januari 2016

Inwerkingtreding dd. 1 februari 2016

Inhoud

Inhoud

Inhoud	2
Paragraaf 1. Begripsomschrijvingen.....	4
Artikel 1 Begripsbepalingen	4
Paragraaf 2. Doelstellingen	5
Artikel 2 Reikwijdte en doelstelling van het reglement	5
Artikel 3 Doelstelling gegevensverwerkingen.....	5
Paragraaf 3. De gegevens	6
Artikel 4 Het beheer van de gegevens	6
Artikel 5 Verwerking van de persoonsgegevens.....	6
Artikel 6 Rechten betrokkene(n): inzage, correctie, verzet	6
Artikel 7 Verstrekken van gegevens.....	7
Artikel 8 Toegang tot persoonsgegevens.....	7
Artikel 9 Bewaartermijnen	8
Artikel 10 Beveiliging en geheimhouding.....	8
Artikel 11 Informatieplicht	8
Paragraaf 4. De organisatie.....	9
Artikel 12 Het bestuur	9
Artikel 13 De beheerder.....	9
Artikel 14 De bewerker	9
Paragraaf 5. Slotbepalingen.....	9
Artikel 15 Klachten	9
Artikel 16 Inwerkingtreding en citeertitel.....	9
Bijlagen	10
Bijlage 1a. Personeel.....	10
Doel:	10
Bijlage 1b. Sollicitanten	11
Bijlage 2a . Leerlingen	12
Doel:	12
Bijlage 2b Oud leerlingen.....	13

Bijlage 3. Toegang tot persoonsgegevens.....	14
Bijlage 4. Wet bescherming persoonsgegevens	17
Wbp Artikel 8	17
Wbp Artikel 9	17
Bijlage 5 Normen DHS inzake informatie beveiliging.....	18
Bijlage 6 Overzicht centrale applicaties waarin persoonsgegevens worden verwerkt....	21
Bijlage 7 Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy –Leermiddelen en Toetsen-	22

Paragraaf 1. Begripsomschrijvingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor de toepassing van dit reglement en de daarbij behorende bijlagen wordt verstaan onder:

1.1 stichting: De Haagse Scholen, stichting voor primair en speciaal openbaar onderwijs

1.2 personeel: bij de stichting of onder haar ressorterende scholen werkzame personen;

1.3 leerling: persoon die onderwijs volgt op een school voor primair – en (voortgezet) speciaal onderwijs, zoals bedoeld in de Wet op het primair onderwijs (WPO) en de Wet op de expertise centra (WEC);

1.4 persoonsgegevens: gegevens betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon;

1.5 verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens;

1.6 Het Burgerservicenummer (BSN) is een uniek persoonsnummer voor iedereen die ingeschreven staat in de Basisregistratie personen (BRP). Het BSN staat onder andere op het paspoort, rijbewijs en identiteitskaart. Ook in het onderwijs wordt het Burgerservicenummer (BSN) gebruikt. Hier heet het ook wel onderwijsnummer. Iedereen die onderwijs volgt dat door de overheid wordt betaald, heeft te maken met het persoonsgebonden nummer (PGN). Scholen zijn verplicht het PGN te gebruiken in hun administratie.

1.7 verantwoordelijke: het College van bestuur van de stichting, dat het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt

1.8 beheerder: degene die onder het gezag en de verantwoordelijkheid van, en namens, het College van bestuur is belast met het goed functioneren van de verwerking van persoonsgegevens;

1.9 bewerker: degene die op basis van een overeenkomst ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen

1.10 betrokkene: degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft (een personeelslid werkzaam / werkzaam geweest bij De Haagse Scholen, een leerling ingeschreven / ingeschreven geweest aan een school behorende tot De Haagse Scholen of een ouder / verzorger van wie persoonsgegevens worden verwerkt, alsmede alle overige personen werkzaam bij of ten dienste van De Haagse Scholen);

1.11 derde: ieder niet zijnde de betrokkene, de verantwoordelijke, de bewerker, of enig persoon die onder rechtstreeks gezag van de verantwoordelijke of de bewerker gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken;

1.12 ontvanger: degene aan wie de persoonsgegevens worden verstrekt;

1.13 Wbp: Wet bescherming persoonsgegevens, wet van 6 juli 2000 (Stb. 2000, 302);

1.14 College bescherming persoonsgegevens: het college bedoeld in artikel 51 van de Wbp;

1.15 toestemming van betrokkene: elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee betrokkene aanvaardt dat de hem / haar betreffende persoonsgegevens worden verwerkt;

1.16 Vrijstellingsbesluit Wbp: besluit van 7 mei 2001 (Stb. 2001, 205), houdende aanwijzing van verwerkingen van persoonsgegevens die zijn vrijgesteld van de melding bedoeld in artikel 27 van de Wbp.

Paragraaf 2. Doelstellingen

Artikel 2 Reikwijdte en doelstelling van het reglement

- 2.1 Dit reglement is van toepassing op alle verwerkingen van persoonsgegevens betreffende een betrokkene die door of namens de verantwoordelijke worden verwerkt.
- 2.2 Dit reglement heeft tot doel:
- a.) de persoonlijke levenssfeer van betrokkene te beschermen tegen misbruik van die gegevens en tegen het verwerken van onjuiste gegevens;
 - b.) te voorkomen dat persoonsgegevens worden verwerkt voor een doel dat onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen;
 - c.) de rechten van betrokkenen te waarborgen.
- 2.3 Voor wat betreft de registratie en verwerking van persoonsgegevens in het kader van gebruik van digitale onderwijsmiddelen voor het volgen van onderwijs aan DHS scholen, is het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy – Leermiddelen en Toetsen-, van de PO-raad (april 2015) van toepassing. [Klik hier voor het convenant](#) en het Convenant School informatie systemen en Privacy model-bewerkerovereenkomst (medio januari 2016 gereed, PO raad) Het convenant met de bijbehorende bijlagen is als bijlage 7 bij dit reglement gevoegd.

Artikel 3 Doelstelling gegevensverwerkingen

- 3.1 Met de verwerking van persoonsgegevens door de verantwoordelijke wordt beoogd het kunnen beschikken over doelmatige informatie: ten dienste van De Haagse Scholen voor eigen administratieve en onderwijskundige doeleinden en ten behoeve van beleidsbeslissingen op het gebied van het onderwijs binnen de stichting;
- 3.2 Voor het verstrekken van gegevens door De Haagse Scholen aan het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen, de onderwijsinspectie, het Centraal bureau voor de

Statistiek en alle instanties, voor zover de verplichting daartoe voortvloeit uit de wetgeving, inclusief de op de onderwijswetgeving steunende bekostigingsvoorwaarden, of uit overeenkomst.

3.3 Het bijhouden van een personeels-/salarisadministratie, het voeren van personeelsbeleid conform de wettelijke eisen die daar aan gesteld worden.

Paragraaf 3. De gegevens

Artikel 4 Het beheer van de gegevens

Persoonsgegevens worden op naam van betrokkene verzameld. De verzameling van persoonsgegevens van betrokkene vormt het dossier. De specificatie van deze gegevens staat vermeld in de bij dit reglement gevoegde bijlagen (1 en 2a/b)

Artikel 5 Verwerking van de persoonsgegevens

5.1 Slechts die persoonsgegevens worden verwerkt, die rechtmatig verkregen zijn.

5.2 Verwerking van de gegevens mag alleen geschieden voor de in lid 5 van deze bepaling genoemde categorieën van verwerking.

5.3 De verwerking van de gegevens moet in overeenstemming zijn met het doel, waarvoor de verwerking is aangelegd. De doeleinden verschillen per categorie en zijn omschreven in de bij dit reglement behorende bijlagen.

5.4 Geen andere gegevens mogen worden verwerkt dan de gegevens genoemd in de bij dit reglement behorende bijlagen.

5.5 De categorieën van verwerking zijn:

1. Personeel en sollicitanten (bijlage 1a en 1b)
2. Leerlingen (bijlage 2a en 2b)

Artikel 6 Rechten betrokkene(n): inzage, correctie, verzet

6.1 Personen van wie persoonsgegevens worden verwerkt, dan wel - indien zij de leeftijd van zestien jaar nog niet bereikt hebben - hun wettelijke vertegenwoordigers, hebben het recht van inzage in de over hen, respectievelijk de betreffende leerling, opgenomen gegevens. Zij kunnen van dit recht gebruik maken door de verantwoordelijke schriftelijk te verzoeken opgave te verstrekken van de over hen, respectievelijk de betreffende leerling, verwerkte persoonsgegevens. De verantwoordelijke deelt namens de verantwoordelijke de verzoekende persoon binnen vier weken mee of er betreffende hem of de betreffende leerling persoonsgegevens worden verwerkt. Indien dat het geval is, bevat deze mededeling de betreffende persoonsgegevens. De verantwoordelijke dient zich ervan te overtuigen dat degene die om inzage vraagt daar recht op heeft.

6.2 Indien de verantwoordelijke twijfelt aan de identiteit van de verzoeker, vraagt hij zo spoedig mogelijk aan de verzoeker schriftelijk nadere gegevens inzake zijn identiteit te verstrekken of een geldig identiteitsbewijs te overleggen. Door dit verzoek wordt de termijn opgeschort tot het tijdstip dat het gevraagde bewijs is geleverd.

6.3 Indien de betrokkene dan wel - indien de betrokkene de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt - zijn wettelijke vertegenwoordiger, de verantwoordelijke verzoekt tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming omdat bepaalde opgenomen gegevens onjuist, voor het doel of de doeleinden van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zouden zijn, dan wel strijdig zijn met een wettelijk voorschrift dan wel dit reglement, neemt de verantwoordelijke nadat betrokkene dit verzoek heeft ingediend, hierover een beslissing, waarover de

betrokkene binnen vier weken schriftelijk wordt geïnformeerd. Een beslissing tot afwijzing van een verzoek is met redenen omkleed.

- 6.4 De verantwoordelijke draagt er zorg voor dat een beslissing tot verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.
- 6.5 Wanneer de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt op de grondslag dat die verwerking
- a. noodzakelijk is voor de goede vervulling van een door de verantwoordelijke verrichte publiekrechtelijke taak, of
 - b. noodzakelijk is voor een gerechtvaardigd belang van de verantwoordelijke of een derde,
- kan betrokkene schriftelijk verzet aantekenen tegen de verwerking van de gegevens, op basis van zijn bijzondere persoonlijke omstandigheden. De verantwoordelijke dient binnen vier weken na ontvangst van het verzet te beoordelen of het verzet terecht is. Is dat het geval, dan dient de verwerking van persoonsgegevens onmiddellijk te worden beëindigd.
- 6.6 Een beslissing op een verzoek om inzage als vermeld in lid 1, een beslissing als vermeld in lid 3 en de beoordeling als vermeld in lid 5 van deze bepaling zijn besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen deze besluiten kan binnen zes weken na toezending van het besluit bezwaar worden gemaakt bij de advies commissie bezwaarschriften DHS zoals beschreven in de “Regeling adviescommissie bezwaarschriften 2011”

Artikel 7 Verstrekken van gegevens

- 7.1 De persoonsgegevens worden slechts verstrekt aan:
- a.) degenen, waaronder begrepen derden, die leiding geven aan of belast zijn met de verwerking van persoonsgegevens of die daarbij noodzakelijk zijn betrokken;
 - b.) Anderen, in de gevallen bedoeld in artikel 8 sub a, c en d of artikel 9 lid 3 van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) (zie bijlage 4);
 - c.) Anderen, in de gevallen bedoeld in artikel 8 sub e en f van de Wbp (zie bijlage 4), voor zover het slechts gegevens betreft als bedoeld in artikel 5 van dit reglement, en nadat het voornemen daartoe aan betrokkene is medegedeeld en deze gedurende een redelijke termijn in de gelegenheid is geweest het recht als bedoeld in artikel 40 of 41 van de WBP uit te oefenen.

Artikel 8 Toegang tot persoonsgegevens

- 8.1 Behoudens daartoe strekkende wettelijke voorschriften in wet- en regelgeving hebben slechts toegang tot de persoonsgegevens:
- a) degenen, waaronder begrepen derden, die zijn belast met of leiding geven aan de activiteiten, die in verband staan met de verwerking van de gegevens of die daarbij noodzakelijk zijn betrokken;
 - b) anderen, in gevallen als bedoeld in artikel 8 sub a, c en d, en artikel 9 lid 3 van de WBP (zie bijlage 4).
- 8.2 Degenen genoemd in lid 1 sub a hebben alleen toegang tot de desbetreffende persoonsgegevens indien zij zijn opgenomen in het bestand dat als bijlage 3 bij dit reglement is gevoegd.
- 8.3 Anderen krijgen alleen toegang tot de persoonsgegevens indien de ouders of leerling ondubbelzinnige toestemming hebben verleend voor de gegevensverwerking.

Artikel 9 Bewaartermijnen

- 9.1 De persoonsgegevens van personeelsleden worden verwijderd uiterlijk twee jaar nadat het dienstverband of de werkzaamheden van de betrokkene ten behoeve van de verantwoordelijke zijn beëindigd, tenzij de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening van een wettelijk bewaarplicht.
- 9.2 De persoonsgegevens van sollicitanten worden verwijderd op een daartoe strekkend verzoek van betrokkene en in ieder geval uiterlijk vier weken nadat de sollicitatieprocedure is geëindigd, tenzij de persoonsgegevens met toestemming van betrokkene gedurende een jaar na beëindiging van de sollicitatieprocedure worden bewaard.
- 9.3 De persoonsgegevens van leerlingen worden verwijderd uiterlijk twee jaren nadat de studie is beëindigd, tenzij de persoonsgegevens noodzakelijk zijn ter voldoening aan een wettelijke bewaarplicht. De gegevens op de website worden onverwijld verwijderd wanneer de betrokkene of diens wettelijk vertegenwoordiger daarom verzoekt. In afwijking hiervan worden de gegevens die in bijlage 2b worden genoemd bewaard gedurende vijf jaar volgende op het laatste jaar waarin de leerling(e) op de school stond ingeschreven.
- 9.4 De verantwoordelijke draagt zorg dat alle gegevens die voor het doel van de gegevensverwerking niet meer nodig zijn, worden vernietigd, met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 van dit reglement.

Artikel 10 Beveiliging en geheimhouding

- 10.1 De verantwoordelijke draagt zorg voor passende technische en organisatorische (bijlage 5) maatregelen ter voorkoming van verlies of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand der techniek en de kosten van de tenuitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau, gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens met zich meebrengen. De maatregelen zijn er mede op gericht onnodige verzameling en verdere verwerking van persoonsgegevens te voorkomen.
- 10.2 Indien sprake is van elektronische verwerking van persoonsgegevens zullen de verschillende functionarissen, als bedoeld in artikel 8, uitsluitend via een beveiligde verbinding toegang krijgen tot bepaalde gedeelten van de persoonsgegevens of tot alle persoonsgegevens al naar gelang hun werkzaamheden dit vereisen.
- 10.3 Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over persoonsgegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van beroep, functie of wettelijk voorschrift ter zake van de persoonsgegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan. Dit geldt niet indien enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 11 Informatieplicht

- 11.1 De verantwoordelijke informeert betrokkene over het verwerken van diens persoonsgegevens, voorafgaand aan de verzameling van de persoonsgegevens of, indien de gegevens van derden afkomstig zijn, voorafgaand aan het moment van vastlegging.

11.2 De verantwoordelijke informeert betrokkene over de persoonsgegevens die worden verwerkt, met welk doel dat gebeurt en aan wie de gegevens worden verstrekt.

Paragraaf 4. De organisatie

Artikel 12 Het bestuur

12.1 Het College van bestuur is verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens en is als zodanig verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van dit reglement.

In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist het College van bestuur.

Artikel 13 De beheerder

13.1 De beheerder functioneert onder het gezag van het College van bestuur en is daaraan verantwoording schuldig voor de goede verwerking van persoonsgegevens, waaronder begrepen is de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen. Hij / zij legt de hiervoor vereiste procedures ter goedkeuring voor aan het College van bestuur en ziet toe op de uitvoering hiervan. Hij / zij draagt er zorg voor dat de ingevoerde gegevens hun oorspronkelijke waarde behouden. Hij / zij draagt tevens zorg voor de juiste werking van de programma's en voor de beveiliging van de opgeslagen gegevens. De beheerder voert namens en onder verantwoordelijkheid van het College van bestuur de activiteiten uit zoals deze, in dit reglement zijn opgelegd aan het College van bestuur, met uitsluiting van artikel 13, 14, 15.1 en 17.

Artikel 14 De bewerker

14.1 De bewerker(s) kan / kunnen zijn: aangewezen personen door de verantwoordelijke.

14.2 De bewerker is verantwoordelijk voor het juiste gebruik van de nodige voorzieningen om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen van wie persoonsgegevens worden verwerkt, in voldoende mate te waarborgen, zoals aangegeven in de bijlage 5 van dit reglement.

14.3 De verantwoordelijke ziet erop toe dat de in het vorige lid bedoelde voorzieningen worden getroffen en in acht genomen.

Paragraaf 5. Slotbepalingen

Artikel 15 Klachten

15.1 Op de bepalingen van dit reglement is "de Regeling advies commissie bezwaarschriften" van De Haagse Scholen van toepassing.

15.2 Indien de ingediende klacht voor de betrokkene niet leidt tot een voor hem / haar acceptabel resultaat, kan hij / zij zich wenden tot de het College Bescherming Persoonsgegevens dan wel tot de rechter.

Artikel 16 Inwerkingtreding en citeertitel

16.1 Dit reglement kan aangehaald worden als "Privacyreglement verwerking persoonsgegevens" en treedt in werking op de datum vermeld op het titelblad. Het reglement is vastgesteld door het College van bestuur en heeft de instemming van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Bijlagen

Bijlage 1a. Personeel

Doel:

1. Personele gegevens worden vastgelegd en opgeslagen teneinde te voldoen aan wettelijke voorschriften, voorschriften van belastingdienst, uitkeringsinstanties pensioenfondsen en onafhankelijke accountants, uitvoering afspraken cao, bestuurlijk beleid. Hierbij moet gedacht worden aan: aanstellingen en ontslag, werving en selectie, verlof aanvragen, opleiding, salarisberekening en uitbetaling, verzuim, verslagen gesprekken cyclus, enz..
2. Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan:
 - a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummers, emailadres(sen), Burgerservicenummer (uitsluitend t.b.v. uitwisseling van gegevens met de belastingdienst en UWV), burgerlijke staat, partnergegevens alsmede IBAN nummer van de betrokkene;
 - b. een personeelsnummer;
 - c. nationaliteit en geboorteplaats;
 - d. gegevens betreffende gevolgde en te volgen opleidingen, cursussen en stages;
 - e. gegevens betreffende de functie of de voormalige functie, alsmede betreffende de aard, de inhoud en de beëindiging van het dienstverband;
 - f. gegevens met het oog op de administratie van de aan- en afwezigheid van de betrokkenen op de plaats waar de arbeid wordt verricht.
 - g. gegevens in het kader van het organiseren en uitvoeren van de gesprekkencyclus.
 - h. andere dan de onder a tot en met g bedoelde gegevens waarvan de verwerking wordt vereist ingevolge of noodzakelijk is met het oog op de toepassing van een andere wet.

Bijlage 1b. Sollicitanten

1. Doel: De verwerking geschiedt slechts voor:
 - a) de beoordeling van de geschiktheid van betrokkene voor een functie die vacant is of kan komen;
 - b) de afhandeling van de door de sollicitant gemaakte onkosten;
 - c) de interne controle en de bedrijfsbeveiliging;
 - d) de uitvoering of toepassing van een andere wet.

2. Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan:
 - a) naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats,
 - b) telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie benodigde gegevens, alsmede bank- en
 - e) girorekeningnummer van de betrokkene;
 - f) een administratienummer dat geen andere informatie bevat dan bedoeld onder a;
 - g) nationaliteit en geboorteplaats;
 - h) gegevens als bedoeld onder a, van de ouders, voogden of verzorgers van minderjarige sollicitanten;
 - i) gegevens betreffende gevolgde en te volgen opleidingen, cursussen en stages;
 - j) gegevens betreffende de functie waarnaar gesolliciteerd is;
 - k) gegevens betreffende de aard en inhoud van de huidige dienstbetrekking, alsmede betreffende de
 - l) beëindiging ervan;
 - m) gegevens betreffende de aard en inhoud van de vorige dienstbetrekkingen, alsmede betreffende de
 - n) beëindiging ervan;
 - o) andere gegevens met het oog op het vervullen van de functie, die door de betrokkene zijn verstrekt of die
 - p) hem bekend zijn;
 - q) andere dan de onder a tot en met i bedoelde gegevens waarvan de verwerking wordt vereist ingevolge of noodzakelijk is met het oog op de toepassing van een andere wet.

Bijlage2a . Leerlingen

Doel:

1. Gegevens van leerlingen worden vastgelegd en opgeslagen teneinde te voldoen aan wettelijke voorschriften. De verwerking geschiedt met in achtneming van artikel 19 van het Vrijstellingsbesluit slechts voor de volgende doeleinden:
 - a. de organisatie of het geven van het onderwijs, de begeleiding van leerlingen (mede in het kader van de wet passend onderwijs) dan wel het geven van schooladviezen;
 - b. het verstrekken of ter beschikking stellen van leermiddelen;
 - c. het berekenen, vastleggen en innen van de vrijwillige ouderbijdrage en bijdragen of vergoedingen voor leermiddelen en buitenschoolse activiteiten,
 - d. het behandelen van geschillen en het doen uitoefenen van accountantscontrole;
 - e. de uitvoering of toepassing van een wettelijke regeling.

2. Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan:
 - a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer en soortgelijke voor communicatie bedoelde gegevens, alsmede IBAN nummer;
 - b. het Burgerservicenummer (onderwijsnummer);
 - c. nationaliteit en geboorteplaats;
 - d. gegevens die noodzakelijk zijn met het oog op de gezondheid of het welzijn van de leerling;
 - e. gegevens betreffende de godsdienst of levensovertuiging van de leerling, voor zover die noodzakelijk zijn voor het onderwijs;
 - f. gegevens betreffende de aard en het verloop van het onderwijs, alsmede de behaalde onderwijsopbrengsten
 - g. gegevens met het oog op de organisatie van het onderwijs en het verstrekken of ter beschikking stellen van leermiddelen;
 - h. gegevens met het oog op het berekenen, vastleggen en innen van de vrijwillige ouderbijdrage en bijdragen of vergoedingen voor leermiddelen en buitenschoolse activiteiten;
 - i. gegevens als bedoeld onder a en c, van de ouders, voogden of verzorgers van leerlingen;
 - j. andere dan de onder a tot en met i bedoelde gegevens waarvan de verwerking wordt vereist ingevolge of noodzakelijk is met het oog op de toepassing van een wettelijke regeling.

Bijlage 2b Oud leerlingen

1. Gegevens van leerlingen worden vastgelegd en opgeslagen teneinde te voldoen aan wettelijke voorschriften. De verwerking geschiedt slechts voor de volgende doeleinden:
 - a. het onderhouden van contacten met de oud-leerlingen;
 - b. het verzenden van informatie aan de oud-leerlingen;
 - c. het behandelen van geschillen en het doen uitoefenen van accountantscontrole.

2. Geen andere persoonsgegevens worden verwerkt dan:
 - a. naam, voornamen, voorletters, titulatuur, geslacht, geboortedatum, adres, postcode, woonplaats, telefoonnummer, emailadres
 - b. gegevens betreffende de resultaten van de gevolgde studie in het VO voor een periode van 3 jaren volgend op het verlaten van de school aan het einde van groep 8.;
 - c. een administratiecode dat geen andere informatie bevat dan bedoeld onder a t/m c;

Bijlage 3. Toegang tot persoonsgegevens

Overzicht van diegenen die toegang hebben tot de persoonsgegevens van DHS zoals bedoeld in artikel 8 lid 2 van dit reglement:

Functie	Applicatie
Voorzitter CvB	Alle NAW gegevens van het personeel, leerlingen en hun ouders, onderwijsopbrengsten, verzuimgegevens, salarisgegevens.
Lid CvB	Alle NAW gegevens van het personeel, leerlingen en hun ouders, onderwijsopbrengsten, verzuimgegevens, salarisgegevens.
Bovenschools directeur	Alle NAW gegevens van het personeel, leerlingen en hun ouders, onderwijsopbrengsten, verzuimgegevens, salarisgegevens van de onder de bovenschools directeur vallende scholen/bedrijfsonderdelen.
Directeur	Alle NAW gegevens van het personeel, leerlingen en hun ouders, onderwijsopbrengsten, verzuimgegevens, salarisgegevens van de vestiging/school(scholen).
Adjunct directeur	Alle NAW gegevens van het personeel, leerlingen en hun ouders, onderwijsopbrengsten, verzuimgegevens, salarisgegevens van de vestiging/school(scholen).
Administratief medewerker (school)	Alle NAW gegevens van leerlingen en Personeel, Van leerlingen: onderwijsopbrengsten, verzuimgegevens, dossiergegevens, onderwijsopbrengsten van de vestiging/school(scholen).
Leraar basisonderwijs	Alle NAW gegevens van leerlingen waarmee de functionaris werkt, toetsgegevens onderwijsopbrengsten, notities, verzuimgegevens van de vestiging/school(scholen).
Logopedist	Alle NAW gegevens van leerlingen waarmee de functionaris werkt, toetsgegevens onderwijsopbrengsten, notities, (medische-) dossiergegevens die bij de functie horen van de vestiging/school(scholen) of in behandeling zijnde leerlingen
Ergotherapeut	Alle NAW gegevens van leerlingen waarmee de functionaris werkt, toetsgegevens onderwijsopbrengsten, notities, (medische-) dossiergegevens die bij de functie horen van de vestiging/school(scholen) of in behandeling zijnde leerlingen.
Fysiotherapeut	Alle NAW gegevens van leerlingen waarmee de functionaris werkt, toetsgegevens onderwijsopbrengsten, notities, (medische-) dossiergegevens die bij de functie horen van de

	vestiging/school(scholen) of in behandeling zijnde leerlingen.
Leraarondersteuner	Geen toegang
Onderwijsassistent	Geen toegang
Orthopedagoog	Alle NAW gegevens van leerlingen waarmee de functionaris werkt, toetsgegevens onderwijsopbrengsten, notities, dossiergegevens die bij de functie horen van de vestiging/school(scholen) of in behandeling zijnde leerlingen.
Schoolmaatschappelijk werker	Alle NAW gegevens van leerlingen waarmee de functionaris werkt, toetsgegevens onderwijsopbrengsten, notities, dossiergegevens die bij de functie horen van de vestiging/school(scholen) of in behandeling zijnde leerlingen
Schoolverpleegkundige	Alle NAW gegevens van leerlingen waarmee de functionaris werkt, toetsgegevens onderwijsopbrengsten, notities, (medische-) dossiergegevens die bij de functie horen van de vestiging/school(scholen) of in behandeling zijnde leerlingen.
Strategisch beleidsmedewerker	Geaggregeerde gegevens betreffende medewerkers, leerlingen, onderwijsopbrengsten. Voor dieper liggend onderzoek kan ook toegang worden verleend (op verzoek van het CvB) tot NAW gegevens van leerlingen, toetsgegevens, onderwijsopbrengsten, notities en dossiergegevens.
Controller	Geaggregeerde gegevens betreffende medewerkers, leerlingenaantallen, onderwijsopbrengsten.
Assistent controller	Geaggregeerde gegevens betreffende medewerkers, leerlingenaantallen, onderwijsopbrengsten.
Coördinator FA-PSA	Alle gegevens personeel die noodzakelijk zijn voor het voeren van de personeelsadministratie en salarisuitbetaling.
Hoofd Administratiekantoor	Alle gegevens personeel die noodzakelijk zijn voor het voeren van de personeelsadministratie en salarisuitbetaling.
Medewerker FA PSA	Alle gegevens personeel die noodzakelijk zijn voor het voeren van de personeelsadministratie en salarisuitbetaling.
Beleidsadviseur ICT	Alle (NAW) gegevens van leerlingen uit functie van applicatiebeheerder LAS, voor zover dat nodig is voor het uitoefenen van 1 ^e en 2 ^e lijns support.

Facilitair adviseur	Geen toegang
ICT beheerder	Beperkte set (NAW) medewerkersgegevens die gebruikt worden voor het aanmaken en controleren van inlogaccounts voor de systemen van DHS
Medewerker bedrijfsvoering	Alleen toegang tot aangemerkte eigen gegevens in de personeelsadministratie
Medewerker servicedesk	Alleen toegang tot aangemerkte eigen gegevens in de personeelsadministratie
Projectleider	Alleen toegang tot aangemerkte eigen gegevens in de personeelsadministratie
Webmaster	Alleen toegang tot aangemerkte eigen gegevens in de personeelsadministratie
Medewerker ondersteuning GMR	Alleen toegang tot aangemerkte eigen gegevens in de personeelsadministratie
Hoofd HRM	Alle gegevens personeel die noodzakelijk zijn voor het voeren van de personeelsadministratie, salarisuitbetaling, loopbaangesprekken, verzuimregistratie, Arbodienst
HRM adviseur	Alle gegevens personeel die noodzakelijk zijn voor het voeren van de personeelsadministratie, salarisuitbetaling, loopbaangesprekken, verzuimregistratie, Arbodienst
Medewerker arbeidsverzuim en preventie	Alle gegevens personeel die noodzakelijk zijn voor het voeren van de personeelsadministratie, salarisuitbetaling, loopbaangesprekken, verzuimregistratie, Arbodienst
Verzuim consulent	Alle gegevens personeel die noodzakelijk zijn voor het voeren van de personeelsadministratie, salarisuitbetaling, loopbaangesprekken, verzuimregistratie, Arbodienst
Coördinator passend onderwijs	Alle geaggregeerde gegevens van leerlingen op schoolniveau, (groep), onderwijsopbrengsten, toetsuitslagen
Coördinator samenwerkingsverband	Geen toegang

Bijlage 4. Wet bescherming persoonsgegevens

Deze bijlage is voor het laatst gewijzigd op **03-09-2015**

Wbp Artikel 8

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien:

- A. de betrokkene voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming heeft verleend;
- B. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor het nemen van precontractuele maatregelen naar aanleiding van een verzoek van de betrokkene en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;
- C. de gegevensverwerking noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke onderworpen is;
- D. de gegevensverwerking noodzakelijk is ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;
- E. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan dan wel het bestuursorgaan waaraan de gegevens worden verstrekt, of
- F. de gegevensverwerking noodzakelijk is voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

Wbp Artikel 9

- 1. Persoonsgegevens worden niet verder verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen.
- 2. Bij de beoordeling of een verwerking onverenigbaar is als bedoeld in het eerste lid, houdt de verantwoordelijke in elk geval rekening met:
 - a. de verwantschap tussen het doel van de beoogde verwerking en het doel waarvoor de gegevens zijn verkregen;
 - b. de aard van de betreffende gegevens;
 - c. de gevolgen van de beoogde verwerking voor de betrokkene;
 - d. de wijze waarop de gegevens zijn verkregen en
 - e. de mate waarin jegens de betrokkene wordt voorzien in passende waarborgen.
- 3. Verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden, wordt niet als onverenigbaar beschouwd, indien de verantwoordelijke de nodige voorzieningen heeft getroffen ten einde te verzekeren dat de verdere verwerking uitsluitend geschiedt ten behoeve van deze specifieke doeleinden.
- 4. De verwerking van persoonsgegevens blijft achterwege voor zover een geheimhoudingsplicht uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift daaraan in de weg staat.

Bijlage 5 Normen DHS inzake informatie beveiliging

Deze normen zijn bedoeld voor leveranciers van online applicaties, Cloud beheer en SaaS applicaties. De gegevens dienen bij aangaan van een contract of overeenkomst te worden aangeleverd en maken onderdeel uit van de bewerkersovereenkomst niet aangaande de producten die bedoeld worden in het "convenant Digitale onderwijsmiddelen en privacy-Leermiddelen en Toetsen-".

- Beheer en beveiliging systemen
 - Continuïteit garantie
 - In document opnemen hoe de continuïteit is gegarandeerd
 - Hoe is de back-up en restore geregeld
 - Welk protocol wordt gehanteerd bij calamiteiten
 - Beschikbaarheid gedurende 24 uur per dag en 7 dagen in de week. Percentage moet vermeld zijn ondergrens is 99,8% op jaarbasis
 - Onderhoud aan systeem door derden
 - In document opnemen, dat met derden een integriteitsverklaring wordt opgesteld en ondertekend
 - In document opnemen dan van derden een SLA (Service Level Agreement) wordt gevraagd
 - Systemcertificering
 - In document opnemen indien ISO 27001 wordt gehanteerd
 - Indien geen ISO 27001 wordt gehanteerd aangeven welk protocolmodel wel wordt gehanteerd
 - Kopie protocol aanleveren
- Integriteit medewerkers
 - In document opnemen dat integriteitsverklaringen worden gehanteerd en ondertekend
 - Model Integriteitsverklaring bij voegen
 - In document opnemen dat VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) van medewerkers wordt gevraagd en dat voor nieuwe medewerkers deze VOG niet ouder kan en mag zijn dan 6 maanden.
 - In document aan geven wat gedaan wordt bij overtredingen van de integriteitsverklaring
 - Protocol bijvoegen
- Toegangsbeveiliging
 - In document opnemen dat gebruik wordt gemaakt van logische toegangsbeveiliging voor techniek en beheer
 - Bijvoegen model autorisatiematrix van de organisatie
 - Wel de toegangsniveau 's
 - Niet de namen van de medewerkers
 - Er wordt een protocol gehanteerd in geval van autorisatie breeches
 - Protocol bijvoegen
 - In document opnemen welk wachtwoordpolicy wordt gehanteerd
 - In document opnemen wat gedaan wordt aan monitoring en wanneer welke kwetsbaarheidsonderzoeken plaatsvinden
- Ontwikkeling en onderhoud systemen
 - Data opslag
 - Opslag moet vallen onder Nederlandse jurisdictie. In document is opgenomen waar de opslag plaatsvindt en dat deze onder Nederlandse (Europese) jurisdictie valt.

- Hoe wordt continuïteit geborgd en welke acties ter verbetering van de applicatie worden uitgevoerd.
 - Protocol oplossen bugs bijvoegen
- Opnemen in document welke procedure wordt gevolgd bij opzeggen contract met klant
 - Wordt aanwezige data bewaard en zo ja hoe lang
 - Wordt aanwezige data vernietigd en zo ja hoe en wanneer en door wie
 - Model verklaring vernietiging data bijvoegen
- Beveiliging en (beveiligings-) incidenten
 - Opnemen in document dat een logboek wordt bijgehouden
 - Model logboek bijvoegen
 - Jaarlijks heeft de klant een keer de gelegenheid het logboek van een willekeurige maand op te vragen
 - Bij een Prio 1 incident wordt direct in incident rapport opgemaakt en verstrekt, waarin in ieder geval staat vermeld:
 - Tijdstip en duur van het incident
 - Impact van het incident
 - Root cause analyse
 - Vervolgschade incident
 - Welke acties zijn en worden ondernomen om in vervolg dergelijk incident te voorkomen
 - Opnemen in document wat gedaan wordt naar aanleiding van incidenten
 - Protocol bijvoegen
- Kwaadaardige programmatuur:
 - Opnemen in document standaardbeleid van de organisatie inzake kwaadaardige programmatuur, zoals Ddos, malware, fishware, botnets en virussen
 - Protocol bijvoegen
 - Opnemen in documenten wanneer klant wordt geïnformeerd over vaststellen kwaadaardige software
- Audits
 - Opnemen in document dat audits worden uitgevoerd en met welke frequentie.
 - Verschil maken tussen interne en externe audits
 - Duidelijk aangeven of audit wordt uitgevoerd ingevolge ISO 27001 protocol
 - Als gebruik wordt gemaakt van ISEA 3402 dan graag vermelden
 - Opnemen dat klant een eigen audit kan en mag uitvoeren
 - Kosten voor een dergelijke audit zijn voor rekening klant
 - Beperkt tot alleen voor die klant relevante data
 - Opnemen dat jaarlijks accountant controle plaatsvindt en da klant hierover wordt geïnformeerd.
 - Kopie accountantsverklaring dient jaarlijks overhandigd te worden aan de klant
- Wbp
 - Opnemen in document dat wordt voldaan aan de Wbp
 - Indien al sprake is van doorleveren van (geanonimiseerde) data dan slechts nadat expliciet en actief toestemming hiervoor is verkregen
 - Model toestemmingsverklaring bijvoegen

- Opnemen in document dat, voor zover relevant, wordt voldaan aan vrijstellingsbesluit Wbp
 - <https://cbpweb.nl/nl/melden/handreiking-vrijstellingsbesluit-wbp>
 - http://wetten.overheid.nl/BWBR0012461/geldigheidsdatum_01-06-2015

- Opnemen voor welke acties een melding bij CBP in kader Wbp is gedaan
 - Overzicht meldingen CBP bijvoegen
 - Updates van dit overzicht worden binnen een maand versterkt aan de klant.

Bijlage 6 Overzicht centrale applicaties waarin persoonsgegevens worden verwerkt.

Applicatie	Doeleind	Onpremise/Cloud	Convenant van toepassing
Esis	Onderwijs	cloud	ja
Bron	Onderwijs	cloud	ja
Cito LOVS	Onderwijs	Onpremise	ja
Mijn Schoolinfo	Onderwijs	cloud	ja
VVE-UP	Onderwijs	cloud	nee
Een aanmeld applicatie	Onderwijs	cloud	nee
Onderwijs transparant	Onderwijs	cloud	nee
ELD	Onderwijs	cloud	nee
Verwijsindex	Onderwijs	cloud	nee
Raet/Youforce	Personeelsmanagement	cloud	nee
Bardo	Personeelsmanagement	cloud	nee
Cupella	Personeelsmanagement	cloud	nee
Vervangingsmanager	Personeelsmanagement	cloud	nee
ODW	Personeelsmanagement	Onpremise	nee

Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy - Leermiddelen en Toetsen -

Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy

- Leermiddelen en Toetsen -

Convenant over de bescherming van persoonsgegevens en waarborgen voor de zorgvuldige omgang met Persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen voor het volgen van onderwijs bij Onderwijsinstellingen.

De Initiatiefnemers van het Convenant:

- de Vereniging PO-Raad
- de Vereniging VO-raad
- de vereniging Groep Educatieve Uitgeverijen
- de Vereniging Digitale Onderwijs Dienstverleners
- leden van de sectie educatief van de vereniging Koninklijke Boekverkopersbond, te weten: Van Dijk Educatie B.V., Iddink Voortgezet Onderwijs B.V., de Rolf groep B.V., Heutink Primair Onderwijs B.V., Odin Onderwijs B.V. (h.o.d.n. Heutink ICT) en Reinders Oisterwijk B.V.

overwegen dat:

- a Onderwijsinstellingen in het primair en voortgezet onderwijs in toenemende mate gebruikmaken van Digitale Onderwijsmiddelen ten behoeve van het geven van onderwijs en het gebruik van deze Digitale Onderwijsmiddelen grote voordelen kent. Het maakt het mogelijk onderwijs meer op maat aan te bieden aan leerlingen: een wens die in Nederland steeds breder wordt gedeeld;
- b een voorwaarde bij het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen is dat duidelijke afspraken worden gemaakt over de Verwerking van Persoonsgegevens. Met name leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs vormen op het punt van de bescherming van Persoonsgegevens een kwetsbare groep. Het is daarom belangrijk dat Onderwijsinstellingen met alle ketenpartijen (leveranciers en aanbieders) die Persoonsgegevens Verwerken goede afspraken maken over het regelen en borgen van privacy;
- c ten behoeve van deze voorwaarde in het Convenant afspraken worden vastgelegd tussen de PO-raad, VO-raad en de leden van de brancheorganisaties van educatieve uitgeverijen (Groep Educatieve Uitgeverijen), leveranciers van diensten en systemen in onderwijs-ICT (Vereniging Digitale Onderwijs Dienstverleners) en schoolleveranciers/distributeurs (sectie educatief van de Koninklijke Boekverkopersbond);
- d het Convenant tot stand is gekomen binnen het Doorbraakproject Onderwijs & ICT, dat als doel heeft een doorbraak te realiseren door het (beter) benutten van ICT voor maatwerk in het primair en voortgezet onderwijs;
- e uitgangspunt bij deze afspraken is dat de Onderwijsinstellingen de regie hebben en houden over de (Verwerking van) Persoonsgegevens en bepalen aan wie de gegevens mogen worden verstrekt. De Onderwijsinstellingen zijn de Verantwoordelijke voor de Verwerkingen van Persoonsgegevens in de zin van het Convenant;
- f er behoefte is aan een Ketenplatform waarin de Initiatiefnemers en Ketenpartijen zitting hebben om de afspraken in het Convenant te bewaken en zo nodig aan te passen aan gewijzigde regelgeving, technische ontwikkelingen, of inzichten.

en wensen de navolgende afspraken vast te leggen:

Artikel 1: Definities

In het Convenant wordt verstaan onder:

- 1 Betrokkene, Bewerker, Derde, Persoonsgegevens, Verwerking van Persoonsgegevens en Verantwoordelijke: de begrippen als gedefinieerd in artikel 1 van de Wbp;
- 2 Convenant: dit Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy;
- 3 Convenantpartij: een tot het convenant toegetreden Onderwijsinstelling of Ketenpartij;
- 4 Digitaal Onderwijsmiddel: digitaal product en/of digitale dienst bestaande uit leerstof en/of toetsen en de daarmee samenhangende digitale diensten, gericht op onderwijsleersituaties, ten behoeve van het geven van onderwijs door of namens Onderwijsinstellingen;
- 5 Initiatiefnemers: partijen die de initiatiefnemers zijn van het Convenant als opgenomen in de aanhef van het Convenant;
- 6 Ketenpartij: een bedrijf of instelling die een aanbieder is van een Digitaal Onderwijsmiddel, of van een product of dienst als bedoeld in artikel 2 lid 3, en tevens Convenantpartij is;
- 7 Ketenplatform: het platform als bedoeld in artikel 8 van het Convenant;
- 8 Model Bewerkerovereenkomst: de model bewerkerovereenkomst als bedoeld in artikel 4 van het Convenant;
- 9 Onderwijsinstelling: het bevoegd gezag van een PO-school respectievelijk VO-school;
- 10 Reglement: het reglement als bedoeld in artikel 8 lid 4 van het Convenant;
- 11 Wbp: de Wet bescherming persoonsgegevens.

Artikel 2: Doel en reikwijdte van het Convenant

- 1 Doel van het Convenant is om waarborgen te creëren voor de zorgvuldige omgang met Persoonsgegevens door Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen die worden Verwerkt in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen.
- 2 De reikwijdte van het Convenant strekt zich uit tot Verwerking van Persoonsgegevens door of in opdracht van Onderwijsinstellingen in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen.
- 3 In het kader van dit Convenant wordt aan een Digitaal Onderwijsmiddel gelijkgesteld een digitaal product of digitale dienst ten behoeve van het onderwijs(proces) voor zover hierin Persoonsgegevens worden Verwerkt die verstrekt worden aan of afkomstig zijn uit een Digitaal Onderwijsmiddel.
- 4 In het 'Convenant School Informatie Systemen en Privacy' worden (aanvullende) afspraken gemaakt over de overige Verwerkingen van Persoonsgegevens binnen schoolinformatiesystemen, zoals leerlingadministratiesystemen, elektronische leeromgevingen en leerlingvolgsystemen.
- 5 Het Convenant is niet van toepassing op eventuele overige Verwerkingen waarvoor Ketenpartijen (met uitsluiting van Onderwijsinstellingen) Verantwoordelijke zijn.

Artikel 3: Rolverdeling

- 1 Voor Verwerkingen van Persoonsgegevens in de zin van het Convenant is de Onderwijsinstelling de Verantwoordelijke en de Ketenpartij de Bewerker. De Onderwijsinstelling heeft en houdt zelfstandige zeggenschap over het doel en de middelen van de Verwerking van de Persoonsgegevens.
- 2 De Ketenpartij draagt er zorg voor dat de Onderwijsinstelling (voorafgaand) wordt geïnformeerd over de diensten die door de Ketenpartij worden verleend in relatie tot de Verwerking van Persoonsgegevens, en keuzes die een Onderwijsinstelling daarbij heeft. De Onderwijsinstelling geeft vervolgens aan de Ketenpartij aan met welke Verwerking van Persoonsgegevens en daarbij behorende diensten zij in het kader van het gebruik van Digitale Onderwijsmiddelen akkoord gaat.
- 3 Convenantpartijen en Initiatiefnemers achten het van groot belang, en stimuleren in dat kader, dat Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen op de hoogte zijn van verplichtingen op grond van de Wbp en deze naleven.
- 4 De PO-Raad en de VO-raad zullen Onderwijsinstellingen ondersteunen bij vragen over de uitleg van het Convenant en de Model Bewerkersovereenkomst.

Artikel 4: Bewerkersovereenkomst

- 1 Als bijlage bij het Convenant is de Model Bewerkersovereenkomst opgenomen.
- 2 Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen maken bij afspraken over Digitale Onderwijsmiddelen waarbij Persoonsgegevens worden Verwerkt gebruik van de Model Bewerkersovereenkomst. Van de inhoud van de Model Bewerkersovereenkomst kan tussen deze partijen slechts schriftelijk en gemotiveerd worden afgeweken.
- 3 Ten behoeve van de invulling van de afspraak in het tweede lid zullen Initiatiefnemers, onder meer via voorlichting en ondersteuning, stimuleren dat bij het maken van afspraken tussen Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen gebruik wordt gemaakt van de Model Bewerkersovereenkomst.
- 4 In de Model Bewerkersovereenkomst zijn afspraken opgenomen, vooral met betrekking tot:
 - de tussen partijen afgesproken rolverdeling;
 - het na afloop van de overeenkomst terug leveren en vernietigen van Persoonsgegevens;
 - de wijze van de naleving van de geheimhoudingsplicht;
 - de bewaartermijnen van de te Verwerken Persoonsgegevens;
 - de voorwaarden bij het inschakelen van subbewerkers;
 - de voorwaarden bij doorgifte van gegevens naar landen buiten de EER;
 - de wijze van afhandeling van incidenten;
 - de procedure in verband met de rechten van de Betrokkenen;
 - de informatieverschaffing aan de Onderwijsinstelling mede ten behoeve van de leerlingen en ouders;
 - overzicht met betrekking tot de diensten die de Bewerker verleent, en de categorieën van Persoonsgegevens die in opdracht van Verantwoordelijke door de Bewerker worden Verwerkt;
 - overzicht met betrekking tot het beveiligingsbeleid en de getroffen beveiligingsmaatregelen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de beveiligingsnormen en richtlijnen die in het Ketenplatform zijn/worden afgesproken.

Artikel 5: Doeleinden van de Verwerkingen in het kader van het Convenant

- 1 De Verwerking van Persoonsgegevens vindt plaats ten behoeve van:
 - a het met gebruikmaking van het Digitale Onderwijsmiddel geven en volgen van onderwijs en het begeleiden en volgen van leerlingen, waaronder:
 - de opslag van leer- en toetsresultaten;
 - het terugontvangen door de Onderwijsinstelling van leer- en toetsresultaten;
 - de beoordeling van leer- en toetsresultaten om leerstof en toetsmateriaal te kunnen krijgen, dat is afgestemd op de specifieke leerbehoefte van een leerling;
 - de beoordeling van de leer- en toetsresultaten van één leerling ten opzichte van de resultaten van een normgroep, om inzicht te krijgen hoe een leerling presteert ten opzichte van deze groep;
 - het kunnen uitwisselen van leer- en toetsresultaten tussen Digitale Onderwijsmiddelen.
 - b het geleverd krijgen/in gebruik kunnen nemen van Digitale Onderwijsmiddelen conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Ketenpartij;
 - c het verkrijgen van toegang tot de aangeboden Digitale Onderwijsmiddelen, waaronder de identificatie, authenticatie en autorisatie;
 - d de beveiliging, controle en preventie van misbruik en oneigenlijk gebruik, en het voorkomen van inconsistentie en onbetrouwbaarheid in de, met behulp van de Digitale Onderwijsmiddelen Verwerkte Persoonsgegevens;
 - e de continuïteit en goede werking van het Digitale Onderwijsmiddel conform de afspraken die zijn gemaakt tussen de Onderwijsinstelling en de Ketenpartij, waaronder het laten uitvoeren van onderhoud, het maken van een back-up, het aanbrengen van verbeteringen na geconstateerde fouten of onjuistheden en het krijgen van ondersteuning;
 - f onderzoek en analyse op basis van strikte voorwaarden vergelijkbaar met de op artikel 25 Wbp gebaseerde Wbp 'Gedagscode voor Onderzoek & Statistiek', ten behoeve van het (optimaliseren van het) leerproces of het beleid van de Onderwijsinstelling;
 - g het door de Onderwijsinstelling voor onderzoeks- en analyse doeleinden beschikbaar kunnen stellen van volledig geanonimiseerde Persoonsgegevens om daarmee de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren;
 - h het beschikbaar stellen van gegevens voor zover noodzakelijk om te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen die worden gesteld aan Onderwijsmiddelen.
- 2 De Verwerking van Persoonsgegevens met betrekking tot leer- en toetsresultaten vindt nooit plaats voor reclamedoeleinden of het doen van aanbiedingen door Ketenpartijen.
- 3 Er vindt door Ketenpartijen geen verstrekking van Persoonsgegevens aan Derden plaats, tenzij deze uitwisseling plaatsvindt in opdracht van en met instemming van de Onderwijsinstelling of wanneer dit noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting.

Artikel 6: Pseudonimisering

- 1 Indien redelijkerwijs mogelijk streven Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen ernaar om bij de uitwisseling van Persoonsgegevens tussen Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen gepseudonimiseerde Persoonsgegevens te gebruiken.
- 2 Over de wijze waarop, door wie en op welk moment pseudonimisering plaatsvindt, kan nader overleg worden gevoerd in het Ketenplatform met het doel om te komen tot afspraken die in een wijziging op het Convenant zullen worden vastgelegd.

Artikel 7: Wettelijke informatieverplichtingen en meldingsplicht

- 1 De Onderwijsinstelling informeert, al dan niet met gebruikmaking van door de Bewerker geleverde informatie als bedoeld in artikel 3 lid 2, de (ouders van) leerlingen van wie Persoonsgegevens worden Verwerkt in een Digitaal Onderwijsmiddel en welke maatregelen er zijn getroffen om de privacy volgens de afspraken in het Convenant te kunnen waarborgen.
- 2 De (ouders van) leerlingen worden bij deze informatieverstrekking gewezen op hoe zij gebruik kunnen maken van de wettelijke rechten van de Betrokkene, zoals het inzage-recht, het recht op correctie van gegevens of het recht van verzet. Voor de uitoefening van deze rechten dienen Betrokkenen zich te wenden tot de Onderwijsinstelling.
- 3 De Onderwijsinstelling onderzoekt of de Verwerking van Persoonsgegevens in de zin van het Convenant valt onder een wettelijke meldingsplicht, en draagt zorg voor een eventuele melding.

Artikel 8: Het Ketenplatform

- 1 Om de samenwerking tussen de Initiatiefnemers, Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen te concretiseren en de naleving van afspraken te borgen, wordt een Ketenplatform opgericht waarin Initiatiefnemers en Ketenpartijen zitting hebben.
- 2 In het Ketenplatform wordt/worden onder meer:
 - de uitvoering van de afspraken en de onderwerpen van het Convenant periodiek geëvalueerd en eventuele voorstellen tot wijziging, aanvulling of uitbreiding van het Convenant behandeld;
 - afspraken gemaakt over de voortgang van de uitvoering van het Convenant;
 - informatie uitgewisseld met betrekking tot de onderwerpen die in het Convenant zijn geregeld;
 - overleg gevoerd over de invloed van nieuwe wetgeving, technologische of andere ontwikkelingen op het Convenant en de werking van het Convenant in de praktijk en behoefte aan ondersteuning of instrumenten daarbij, een en ander op basis van risico-analyses en best practices;
 - overleg gevoerd en afspraken gemaakt over het te realiseren niveau van informatiebeveiliging, waaronder de beveiligingsnormen, de beveiligingsaudits, de toegang tot de Persoonsgegevens en de afhandeling van incidenten;
 - overleg gevoerd over op welke wijze vorm kan worden gegeven aan het vraagstuk van privacy by design en privacy by default bij de ontwikkeling van Digitale Onderwijsmiddelen.

- 3 De PO-raad en VO-raad dragen gezamenlijk zorg voor de continuïteit en facilitering van het Ketenplatform.
- 4 De Initiatiefnemers en Ketenpartijen zullen in gezamenlijkheid en in onderling overleg nadere afspraken maken over de procedure in verband met de wijziging van het Convenant, alsmede over de governance, de besluitvorming, de bevoegdheden, de kostenstructuur, de klachtenprocedure en de nadere invulling van het beheer van het Ketenplatform. Deze afspraken worden vastgelegd in een Reglement.
- 5 Voor zover de besluitvormingsprocedure, waaronder de mogelijkheid tot het doorvoeren van wijzigingen, nog niet is geregeld middels het Reglement, geschiedt besluitvorming en wijziging van het Convenant slechts met instemming van alle Initiatiefnemers.
- 6 Voor zover van toepassing vertegenwoordigen de Initiatiefnemers binnen het Ketenplatform hun leden en rapporteren zij over resultaten van het overleg in het Ketenplatform. Onderwijsinstellingen worden in het Ketenplatform in beginsel vertegenwoordigd door de PO-Raad en VO-Raad.

Artikel 9: Naleving afspraken

- 1 De Initiatiefnemers en Ketenpartijen stellen in het Ketenplatform een structuur vast voor monitoring van, en controle op, de naleving van de afspraken binnen het Convenant.
- 2 Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen nemen, voor zover mogelijk, afspraken met betrekking tot de naleving van het Convenant op in onderlinge afspraken, contracten - onder meer in het kader van aanbestedingen - en spreken elkaar onderling hierop aan.

Artikel 10: Financiering

- 1 De Initiatiefnemers en Ketenpartijen maken binnen het Ketenplatform afspraken over de financiering van de kosten voor uitvoering van het Convenant en voor deelname aan en instandhouding van het Ketenplatform.

Artikel 11: Inwerkingtreding, toetreding en uittreding

- 1 De vereniging Groep Educatieve Uitgeverijen, de Vereniging Digitale Onderwijs Dienstverleners, leden van de sectie educatief van de vereniging Koninklijke Boekverkoopersbond, en de Vereniging PO-Raad en VO-raad die de bij hen aangesloten schoolbesturen vertegenwoordigen, onderschrijven door ondertekening de uitgangspunten en afspraken van het Convenant.
- 2 Het Convenant treedt in werking na ondertekening door Initiatiefnemers.
- 3 Nog niet bij het Convenant aangesloten Ketenpartijen en niet door de PO-Raad en VO-raad vertegenwoordigde Onderwijsinstellingen kunnen zich aansluiten bij het Convenant door de verklaring, die is opgenomen in bijlage 2 bij het Convenant, te ondertekenen en toe te zenden aan het secretariaat van het Ketenplatform.
De PO-raad en VO-raad dragen zorg voor het beheer van de uit het Convenant voorko-

- 4 mende activiteiten waaronder het secretariaat van het Ketenplatform en een register van Convenantpartijen.

Het Convenant is aangegaan voor onbepaalde duur.

5

Een Initiatiefnemer en een Convenantpartij kan deelname aan het Convenant opzeggen.

- 6 Deze opzegging geschiedt schriftelijk en dient te worden gericht aan het secretariaat van het Ketenplatform.

Artikel 12: Afdwingbaarheid, klachten en geschillen

- 1 Eventuele klachten over en geschillen tussen Convenantpartijen betreffende de interpretatie of uitvoering van de bepalingen in het Convenant worden in onderling overleg in het Ketenplatform dan wel op een nader in het Reglement overeen te komen wijze opgelost.

De bepalingen in het Convenant zijn niet in rechte afdwingbaar.

2

- 3 In de bewerkersovereenkomst tussen Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen kunnen in afwijking van lid 2 afspraken worden gemaakt over de toepasselijkheid en afdwingbaarheid van het Convenant.

Algemene toelichting

Vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen en ketenpartijen hebben gezamenlijk het initiatief genomen om afspraken te maken over het regelen en borgen van de persoonlijke levenssfeer van personen over wie persoonsgegevens worden verwerkt in het kader van het gebruik van digitale onderwijsmiddelen.

Deze afspraken zijn vastgelegd in het convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy, dat ziet op leermiddelen en toetsen. Uitgangspunt bij deze afspraken is dat de onderwijsinstellingen de regie hebben en houden over de verwerking van persoonsgegevens, en zelf bepalen waarvoor de gegevens worden gebruikt of aan wie de gegevens mogen worden verstrekt. De onderwijsinstellingen zijn daarbij de verantwoordelijke voor de verwerkingen van persoonsgegevens in de zin van het convenant.

Het convenant is in belangrijke mate een concretisering van verplichtingen die uit de Wet Bescherming Persoonsgegevens (Wbp) voortvloeien. Als zodanig is het te zien als een uitgewerkte regeling om met behulp van gemeenschappelijk aanvaarde afspraken de onderwijsinstellingen en ketenpartijen te ondersteunen bij de naleving van de wettelijke regels.

Daarnaast regelt het convenant de oprichting van een ketenplatform waarin de initiatiefnemers van het convenant en de ketenpartijen zitting hebben. Dit platform dient om de afspraken te bewaken en zo nodig aan te passen aan gewijzigde regelgeving, technische ontwikkelingen of inzichten.

Als bijlage bij het convenant is een Model Bewerkerovereenkomst opgenomen. De uitgangspunten van dit model sluiten aan bij de bepalingen in het convenant, de Wbp en de uitgangspunten zoals de toezichthouder deze in richtsnoeren en uitspraken heeft aangegeven.

Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Digitaal onderwijsmiddel

Onder 'digitaal onderwijsmiddel' wordt in het convenant een digitaal product of digitale dienst verstaan die bestaat uit leerstof of toetsen en is bedoeld voor het geven van onderwijs door of namens de onderwijsinstelling. Het onderwijsmiddel moet gericht zijn op onderwijsleersituaties of toetsen en omvat ook de eventueel daarmee samenhangende aangeboden digitale diensten van ketenpartijen.

Ketenpartijen

Bij het gebruik van digitale onderwijsmiddelen, waaronder digitale leermiddelen en toetsen, worden persoonsgegevens verwerkt. Het gaat daarbij niet alleen om de opslag, maar bijvoorbeeld ook om de toegang, doorgifte en verzending van de gegevens. Hierbij vindt verwerking van gegevens plaats via onder meer leerlingadministratiesystemen, leerlingvolgsystemen, elektronische leeromgevingen en de systemen die leermiddelen en toetsen beschikbaar stellen. Gezamenlijk vormen ze het 'gegevensverwerkende proces' rond onderwijsmiddelen.

Binnen dit proces zijn meer partijen betrokken dan alleen de aanbieders van digitale leeren toetsmiddelen. De leveranciers, distributeurs, uitgevers en ontwikkelaars vormen met elkaar een keten van partijen die digitaal leren en toetsen voor de leerling en de onderwijsinstelling mogelijk maken. Deze ketenpartijen staan naast de onderwijsinstellingen centraal binnen dit convenant.

Onderwijsinstelling

Daar waar in dit convenant wordt gesproken over onderwijsinstelling wordt het bevoegd gezag van een PO-school respectievelijk VO-school bedoeld.

Convenantpartij

Ketenpartijen, en onderwijsinstellingen die niet worden vertegenwoordigd door de PO-Raad of de VO-raad, kunnen toetreden tot het convenant en worden daarmee convenantpartij. Voor wat betreft de toetreding geeft artikel 11 Convenant de voorwaarden.

Artikel 2

Het convenant ziet op alle verwerkingen van persoonsgegevens door of in opdracht van onderwijsinstellingen die plaatsvinden in het kader van het gebruik van digitale onderwijsmiddelen. Het kan daarbij ook gaan om het verwerken van zogenaamde 'bijzondere gegevens' in de zin van artikel 16 Wbp, zoals gegevens met betrekking tot de gezondheid (bijv. dyslexie).

Onder de verwerkingen in het kader van het gebruik van digitale onderwijsmiddelen vallen niet alleen de verwerkingen van gegevens met digitale onderwijsmiddelen, maar ook verwerkingen in het kader van het verschaffen van toegang tot, het gebruik, de levering, de distributie en het onderhoud, en de ondersteuning van deze digitale onderwijsmiddelen.

Daarnaast ziet het ook op de uitwisselingen van persoonsgegevens die in dat verband plaatsvinden tussen onderwijsinstellingen en ketenpartijen, en ketenpartijen onderling.

Bij bovenstaande verwerkingen gaat het daarom ook over de uitwisseling en opslag via leerlingadministratiesystemen, leerlingvolgsystemen, elektronische leeromgevingen en de systemen die leermiddelen en toetsen beschikbaar stellen. Om al deze verwerkingen onder de reikwijdte van het convenant te laten vallen, schakelt artikel 2, derde lid, de digitale producten of diensten ten behoeve van het onderwijs(proces) gelijk aan onderwijsmiddelen, voor zover hierin gegevens worden verwerkt die verstrekt worden aan of afkomstig zijn uit een digitaal onderwijsmiddel.

Het Convenant 'School Informatie Systemen en Privacy'

Bij het opstellen van het convenant 'Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy (Leermiddelen en Toetsen)' is besloten over meer privacyvraagstukken die spelen binnen onderwijsinstellingen afspraken vast te leggen. Het huidige convenant zal in de toekomst onderdeel gaan uitmaken van een stelsel van convenanten, dat ziet op gegevensverwerkingen door onderwijsinstellingen binnen andere inhoudelijke domeinen zoals in het kader van de zorgtaken of bekostiging van de onderwijsinstelling. Omdat het in dat geval over andere verwerkingen gaat dan het huidige convenant, en daarbij deels ook andere partijen betrokken zullen zijn vanuit specifieke juridische rollen, moeten daarover afzonderlijke afspraken worden gemaakt in een afzonderlijk convenant. Het doel van het stelsel van convenanten is vooral om de onderlinge samenhang inzichtelijk te maken en de afspraken zoveel mogelijk uniform vast te leggen.

Voor verwerkingen die buiten de reikwijdte van dit convenant vallen zal als eerste een *Convenant 'School Informatie Systemen en Privacy'* worden opgesteld (artikel 2, vierde lid Convenant). Dit convenant zal zich met name richten op overige verwerkingen van persoonsgegevens via leerling administratiesystemen, leerlingvolgsystemen en elektronische leeromgevingen die buiten de reikwijdte van het huidige convenant vallen.

Artikel 2, vijfde lid geeft aan dat bepaalde soorten verwerkingen van gegevens, die bijvoorbeeld te maken hebben met het betalen van de nota, in de relatie tussen onderwijsinstelling en ketenpartij niet onder de werkingssfeer van het convenant hoeven te vallen.

De reden is dat deze verwerkingen niet betrekking hebben op de verwerking van gegevens in opdracht van de school. Datzelfde geldt voor educatieve onderwijsmiddelen die door gebruikers voor privégebruik worden aangeschaft.

Ook het gebruik van digitale onderwijsmiddelen waarbij géén persoonsgegevens worden verwerkt valt buiten de scope van het convenant. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onderwijsmiddelen die op cd-rom worden aangeboden of aan online digitale onderwijsmiddelen waarbij geen persoonsgegevens worden verwerkt.

Artikel 3

De rolverdeling die hier wordt beschreven stelt nadrukkelijke eisen aan beide partijen. De onderwijsinstelling moet de verantwoordelijkheid voor de verwerkingen op zich nemen, en daarnaar handelen.

Dat zal in de praktijk echter niet altijd eenvoudig zijn. De onderwijsinstelling moet voor het maken van keuzes en beslissingen die voortvloeien uit de verplichtingen die op basis van de wet op een verantwoordelijke voor de gegevensverwerking rusten, over voldoende informatie beschikken om deze keuzes en beslissingen te kunnen maken. In veel gevallen zal de onderwijsinstelling echter te weinig kennis hebben over een specifieke verwerking.

Dit veelal in tegenstelling tot de ketenpartij, die in de regel juist goed op de hoogte is van de verwerkingen met behulp van de eigen producten en diensten. De ketenpartij dient zich daarom - als bewerker - te realiseren dat de onderwijsinstelling - als verantwoordelijke - over de verwerkingen met behulp van zijn diensten of producten, tijdig en toereikend moet worden geïnformeerd. Denk daarbij aan informatie over de werking van het product, de gegevens die worden verwerkt, de beveiliging, of de gegevens die met het product worden gegenereerd. Dergelijke informatie zal in de praktijk worden verschaft via de uniforme Privacy Bijsluiter, die een bijlage vormt van de Model Bewerkersovereenkomst bij dit convenant.

Onbedoelde rolverschuiving

De onderwijsinstelling moet met name bij het maken van afspraken over de producten, diensten en bijbehorende persoonsgegevensverwerkingen goed worden geïnformeerd over de keuzes die de onderwijsinstelling daarbij heeft (artikel 3, tweede lid, Convenant). Op basis van deze informatie moet de onderwijsinstelling aangeven welke producten, diensten en bijbehorende gegevensverwerkingen deze daadwerkelijk wil afnemen. Als de onderwijsinstelling deze afweging en keuze niet voldoende kan maken, bestaat de kans dat niet de onderwijsinstelling maar de ketenpartij onbedoeld als verantwoordelijke in de zin van Wbp moet worden aangemerkt. Dit moet worden voorkomen.

Artikel 4

Artikel 14 Wbp schrijft voor dat er aan de samenwerking met de bewerker een overeenkomst ten grondslag moet liggen. Het convenant bevat als bijlage een Model Bewerkersovereenkomst, waarover is afgesproken dat onderwijsinstellingen en ketenpartijen deze gebruiken bij het maken van afspraken over de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het convenant.

Indien door specifieke omstandigheden geen gebruik kan worden gemaakt van (onderdelen van) de Model Bewerkersovereenkomst, dan kan daar alleen gemotiveerd en schriftelijk van worden afgeweken. Gezien het aantal bepalingen dat ofwel wettelijk is voorgeschreven, of waarvan de toezichthouder (het College bescherming persoonsgegevens), aangeeft dat deze in de bewerkersovereenkomst moeten worden opgenomen, is de ruimte voor afwijking van de bepalingen in het model beperkt.

In artikel 4, vierde lid, is een niet limitatief overzicht opgenomen van onderwerpen die zijn opgenomen in de bewerkersovereenkomst. Deze onderwerpen volgen in belangrijke mate ofwel uit de wet, ofwel uit de voorwaarden die het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) aan een bewerkersovereenkomst stelt. Bij het opstellen van de overeenkomst is gebruik gemaakt van de 'CBP Richtsnoeren beveiliging van persoonsgegevens' uit 2013.

Belangrijke onderwerpen in de Model Bewerkersovereenkomst zijn de rolverdeling en het voorkomen van een onbedoelde verschuiving in die rolverdeling (zie artikel 3). Een ander onderwerp is de voorwaarden bij het inschakelen van zogenaamde 'subbewerkers'. Van een 'subbewerker' is bijvoorbeeld sprake als een onderwijsinstelling persoonsgegevens laat verwerken in het kader van het gebruik van een leermiddel door een ketenpartij, waarbij deze ketenpartij (een deel van) de gegevensverwerking aan een andere partij uitbesteedt. De onderwijsinstelling is dan de verantwoordelijke in de zin van de Wbp, de leverancier de bewerker, die op zijn beurt weer een (of meerdere) subbewerkers inschakelt, afhankelijk van de wijze waarop het leermiddel of de onderwijstoepassing is ingericht.

Artikel 5

Artikel 5 bevat doeleinden voor de onderwijsinstelling bij het verwerken van persoonsgegevens in het kader van het convenant. Het betreft hier doeleinden van de onderwijsinstelling in de hoedanigheid van verantwoordelijke voor de gegevensverwerking.

- *Onderdeel a* beschrijft als belangrijkste doelstelling het verwerken van gegevens ten behoeve van het geven en volgen van onderwijs en het begeleiden en volgen van leerlingen bij gebruikmaking van het digitale onderwijsmiddel.
- *Onderdeel b* ziet op het verwerken van gegevens welke noodzakelijk is voor de levering van een digitaal onderwijsmiddel via bijvoorbeeld een distributeur.
- *Onderdeel c* ziet op het verwerken van gegevens welke noodzakelijk is om als betrokkene – zoals de leerling - toegang te krijgen tot een digitaal onderwijsmiddel, bijvoorbeeld via Basispoort, Stichting Edu-iX, of de Kennisnet Federatie.
- *Onderdeel d* ziet op het verwerken van persoonsgegevens om controle uit te kunnen oefenen of bijvoorbeeld geen misbruik is, of wordt gemaakt van het digitale onderwijsmiddel, en ziet bijvoorbeeld ook op het door een bewerker kunnen maken van een back-up van de gegevens.
- *Onderdeel e* ziet onder meer op het verwerken van persoonsgegevens door een service-desk van de bewerker die voor de uitvoering van het werk toegang nodig heeft tot de persoonsgegevens, bijvoorbeeld om storingen te verhelpen of om ondersteuning te bieden als een leerling geen toegang krijgt tot het digitale onderwijsmiddel. Onder deze doelstelling valt nadrukkelijk niet het verwerken van gegevens ten behoeve van de productverbetering van de ketenpartijen.
- *Onderdeel f*: Onder deze doelstelling valt het in opdracht van de onderwijsinstelling verstrekken van leerresultaten aan externe partijen ten behoeve van onderzoek. Een voorbeeld hiervan is een onderzoek naar leeropbrengsten door een universiteit. Het ter beschikking stellen van de gegevens voor een onderzoek is alleen toegestaan indien het onderzoek wordt uitgevoerd onder strikte voorwaarden vergelijkbaar met de door het CBP goedgekeurde Wbp ‘Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek. De exacte voorwaarden en verplichtingen waaraan het onderzoek en de onderzoeker moeten voldoen worden binnen het ketenplatform nader uitgewerkt en vastgesteld. Bij de totstandkoming van deze voorwaarden en verplichtingen is de Wbp “Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek” leidend.

Onderdeel f heeft overigens geen betrekking op kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeken via vragenlijsten of interviews zonder dat daarbij persoonsgegevens uit leermiddelen worden gebruikt. Dit type onderzoeken wordt bijvoorbeeld gebruikt om inzicht te krijgen in de voorkeuren van docenten, of de producttevredenheid.

- *Onderdeel g*: Het gaat bij deze doelstelling om het anonimiseren van persoonsgegevens, zodat deze geanonimiseerde gegevens vervolgens bruikbaar zijn voor onderzoek om de kwaliteit van het onderwijs verder te verbeteren, en om bijvoorbeeld de leerervaring van een leerling te optimaliseren.

Anonieme gegevens zijn gegevens betreffende een natuurlijke persoon die eerder identificeerbaar was, maar die na het anonimiseren niet, of slechts met onevenredige tijd en moeite, kan worden geïdentificeerd, noch door de voor de verwerking verantwoordelijke, noch door een andere partij of persoon.

Er zijn meerdere mogelijkheden en technieken om gegevens zodanig te anonimiseren dat deze gegevens niet meer terug te herleiden zijn naar een natuurlijke persoon. Anonimiseren sluit overigens niet uit dat de gegevens niet meer individualiseerbaar zijn, maar dan alleen als het met de gegevens niet meer mogelijk is om de identiteit van de natuurlijke persoon te achterhalen.

Omdat de gegevens na het anonimiseren geen persoonsgegevens meer zijn, vallen deze gegevens verder buiten de scope van de afspraken waarop het convenant ziet. Het onderzoek waarop onderdeel (g) ziet wijkt af van het soort onderzoeken zoals bedoeld onder onderdeel (f) omdat bij onderzoek zoals bedoeld onder onderdeel (f) juist niet uitgesloten is dat met persoonsgegevens wordt gewerkt.

- *Onderdeel h*: in bepaalde gevallen kan het noodzakelijk zijn dat een ketenpartij gebruik moet maken van persoonsgegevens waarvoor de onderwijsinstelling de verantwoordelijke is, bijvoorbeeld voor het verkrijgen van een COTAN certificering. Onderwijsinstellingen mogen in bepaalde gevallen geen gebruik maken van deze onderwijsmiddelen indien deze certificering ontbreekt. De Onderwijsinspectie ziet erop toe dat onderwijsinstellingen zich hieraan houden.

Toelichting: Vanaf 2014 gelden er bijvoorbeeld wettelijke eisen met betrekking tot leerling- en onderwijsvolgsysteem. Sinds 1 augustus 2014 is artikel 11, zevende en achtste lid van de Wet op de expertisecentra in werking getreden. Hierin wordt bepaald dat scholen voor (voorgezet) speciaal onderwijs voor alle leergebieden, zoals genoemd in het derde lid van artikel 11, een leerling- en onderwijsvolgsysteem moeten hebben. Voor het meten van de leervorderingen in de kennis en vaardigheden op het gebied van Nederlandse taal, rekenen en wiskunde moeten dit lesstof-onafhankelijke toetsen zijn die voldoen aan het kwaliteitsoordeel van de COTAN (Commissie Testaangelegenheden Nederland).

Grondslagen

De grondslagen zoals bedoeld in artikel 8 Wbp voor de verwerkingen kunnen verschillen. Soms zal de grondslag voor de verwerking gelegen zijn in de naleving van een wettelijke verplichting zijn (art. 8.c. Wbp). Dit is bijvoorbeeld het geval bij leerlingvolgsystemen. Maar ook andere grondslagen kunnen van toepassing zijn. Zo zal bij openbare scholen de grondslag gelegen zijn in de uitvoering van een publiekrechtelijke taak (art. 8.e. Wbp), en in andere gevallen kan het bijvoorbeeld gaan om het gerechtvaardigd belang van de onderwijsinstelling (8.f. Wbp).

Artikel 5, lid 2 bepaalt dat ketenpartijen nooit een aanbieding zullen doen of reclame maken aan een betrokkene op basis van leerresultaten vanuit onderwijsmiddelen van deze leerling of ouder die vallen onder dit convenant. Buiten de reikwijdte van deze bepaling vallen bijvoorbeeld algemene nieuwsbrieven die aan ouders kunnen worden verstuurd wanneer deze zich hiervoor zelf hebben ingeschreven bij een ketenpartij.

Overigens mag ook op basis van het convenant 'Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring' in lesmaterialen en in leermiddelen geen (impliciete) reclame voorkomen en mag geen sprake zijn van onvolledige of subjectieve informatie. Dit convenant is voorafgaand aan het sluiten van dit convenant opnieuw bekrachtigd tot en met 2018. Diverse initiatiefnemers van het convenant zijn partij bij dit sponsorconvenant.

Artikel 6

Gelijktijdig met de totstandkoming van het convenant wordt in het kader van het Doorbraakproject Onderwijs & ICT onderzocht in hoeverre het mogelijk is de persoonsgegevens die worden gebruikt binnen het onderwijs te pseudonimiseren. Omdat er ten tijde van het afsluiten van het convenant nog geen duidelijkheid bestond over de mogelijkheden en randvoorwaarden rond pseudonimisering, zijn in het convenant geen concrete afspraken vastgelegd, maar wordt slechts een intentie uitgesproken.

Artikel 7

Wettelijke informatieplicht

Artikel 7 sluit aan bij de rechten van de betrokkenen, met name de informatieverplichting die rust op de verantwoordelijke. Zo moet een onderwijsinstelling met name leerlingen en ouders ('betrokkenen') actief informeren over elke persoonsgegevensverwerking waarvan deze niet al op de hoogte zijn. De onderwijsinstelling heeft om aan de informatieverplichting uit de Wbp te voldoen, informatie nodig. De onderwijsinstelling zal deze informatie actief moeten verzamelen.

De ketenpartij zal een deel van deze informatie - voor zover dit ziet op de aangeboden diensten en producten - in veel gevallen vaak al aan de onderwijsinstelling moeten aanleveren. Dit moet bijvoorbeeld op basis van artikel 3 Convenant, of op basis van de Model Bewerkerovereenkomst. Onderdeel van de Model Bewerkerovereenkomst vormt een door de ketenpartij in te vullen 'Privacy Bijsluiter', waarin onder meer moet zijn aangegeven welke persoonsgegevens worden verwerkt en welke waarborgen zijn getroffen om de privacy van de betrokkenen te beschermen. De onderwijsinstelling kan deze bijsluiter gebruiken om de ouders adequaat te informeren.

Wettelijke meldingsplicht

Onderwijsinstellingen moeten in beginsel gegevensverwerkingen waarvoor zij de verantwoordelijke in de zin van de wet zijn melden bij het CBP. Deze verplichting vervalt indien de verwerking valt onder een van melding vrijgestelde verwerking van persoonsgegevens zoals opgenomen in het Wbp Vrijstellingsbesluit. Voorheen vielen verwerkingen binnen onderwijsinstellingen in de regel onder deze vrijstellingen. Bij het gebruik van digitale onderwijsmiddelen kan dit anders zijn.

De onderwijsinstelling dient zelf te onderzoeken of de verwerking alsnog moet worden gemeld bij het CBP. Indien blijkt dat hier behoefte aan is, zullen De PO-Raad en VO-Raad zorgdragen voor een model van een melding bij het CBP.

Artikel 8

Het ketenplatform zal de drager worden van de afspraken en intenties die in het convenant zijn vastgelegd. De PO- en VO-raad zijn de trekkers van het platform. Met de komende wetswijzigingen die worden verwacht – ook in Europees verband – zal de rol van het platform zodanig moeten zijn dat deze de ontwikkelingen in goede banen kan leiden. Dit vereist de inzet van alle initiatiefnemers en convenantpartijen die elkaar hierop ook op kunnen aanspreken.

In de Model Bewerkersovereenkomst zal in de bijlage moeten worden omschreven welke beveiligingsmaatregelen er worden getroffen. Aangezien artikel 13 Wbp een optimaliseringsvereiste bevat, zal de beveiliging een continu punt van aandacht en zorg moeten blijven. De beveiliging zal daarom vast onderdeel worden van overleg in het ketenplatform, waarbij in gezamenlijkheid gestreefd zal worden naar een zo optimaal mogelijke beveiligingsnorm welke bovendien passend is gelet op de belangen van de betrokkenen en de kosten die met de beveiliging gepaard gaan. Het platform zal waar mogelijk directe aansluiting zoeken bij andere reeds lopende initiatieven op het gebied van informatiebeveiliging in het onderwijs.

Voor zover van toepassing vertegenwoordigen de initiatiefnemers binnen het ketenplatform hun leden en rapporteren zij over de resultaten van het overleg in het ketenplatform via de hun beschikbare communicatiekanalen.

Artikel 9 en artikel 12

Hoewel een convenant vooral een intentieverklaring is, zullen de initiatiefnemers en ketenpartijen in het ketenplatform wel een structuur vaststellen voor monitoring van, en controle op, de naleving van de afspraken binnen het convenant. En ondanks dat de afspraken in het convenant niet in rechte afdwingbaar zijn, zal gebruikmaking van de Model Bewerkersovereenkomst ertoe leiden dat veel afspraken toch afdwingbaar worden. Ook op deze wijze worden partijen gebonden aan afspraken in het convenant.

Overigens zal ook het CBP vanuit het eigen kader toezicht kunnen houden en een oordeel kunnen geven in hoeverre onderwijsinstellingen en ketenpartijen zich aan de wet houden. Het ligt in de lijn der verwachting dat het CBP hierbij ook de afspraken in het convenant en de Model Bewerkersovereenkomst in een weging meeneemt.

De inrichting en positionering van het ketenplatform zal nader vorm worden gegeven. Daarbij is de benaming “ketenplatform” gekozen als voorlopige werktitel.

Artikel 11

Ondertekening door de initiatiefnemers van het convenant

Het convenant wordt in eerste instantie ondertekend door de initiatiefnemers van het convenant. Het convenant treedt in werking na ondertekening door initiatiefnemers.

Ondertekening door overige partijen

Ondertekening van het convenant staat uitdrukkelijk open voor nog niet aangesloten partijen en instellingen. Het ketenplatform zal zich actief inzetten om ook de niet aangesloten partijen aan te sporen te ondertekenen. Overigens worden partijen die nog niet ondertekend hebben door ondertekening van de Model Bewerkersovereenkomst indirect wel gebonden aan afspraken zoals neergelegd in het convenant.

Nog niet aangesloten partijen en instellingen kunnen zich aansluiten bij het convenant door de verklaring die is opgenomen in bijlage 2 bij het convenant te ondertekenen. Niet bij de PO-Raad en VO-raad aangesloten onderwijsinstellingen kunnen zich aanmelden waarna zij als convenantpartij worden aangemerkt. In het ketenplatform worden ook deze onderwijs- instellingen in beginsel vertegenwoordigd door de PO-Raad en VO-Raad.

Bijlage 2

Model

Bewerkersovereenkomst

Model Bewerkersovereenkomst

Deze Model Bewerkersovereenkomst is een bijlage bij het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy, Leermiddelen en Toetsen (hierna: Convenant) zoals dat gesloten is tussen de PO-Raad, VO-raad en de brancheorganisaties van educatieve uitgeverij (GEU), distributeurs van leermiddelen (leden van sectie educatief van de Koninklijke Boekverkopersbond) en digitale dienstverleners in het onderwijs-ICT (vDOD). De uitgangspunten van deze Model Bewerkersovereenkomst sluiten aan bij de bepalingen in het Convenant, de Wet bescherming persoonsgegevens (hierna: Wbp), en de uitgangspunten zoals in jurisprudentie en de toezichthouder College bescherming persoonsgegevens (hierna: CBP) deze in richtsnoeren en uitspraken heeft aangegeven.

In het Convenant is afgesproken dat Onderwijsinstellingen en Ketenpartijen dit model gebruiken bij het maken van afspraken. Indien geen gebruik kan worden gemaakt van (onderdelen van) de Model Bewerkersovereenkomst, dan kan daar alleen gemotiveerd en schriftelijk van worden afgeweken. Gezien het aantal bepalingen dat ofwel wettelijk is voorgeschreven, of waarvan het CBP aangeeft dat deze in de bewerkersovereenkomst moeten worden opgenomen, is de ruimte voor afwijking van de bepalingen in het model beperkt.

Deze Model Bewerkersovereenkomst bevat twee bijlagen. In de Privacy Bijsluiter (Bijlage A) wordt een beschrijving gegeven van de dienstverlening, producteigenschappen en welke categorieën Persoonsgegevens er worden verwerkt. In de Technische en Organisatorische Maatregelen (Bijlage B) wordt omschreven welke beveiligingsmaatregelen er worden getroffen. De beveiliging dient een continu punt van aandacht en zorg te blijven. Beveiliging zal daarom vast onderdeel worden van overleg in het Ketenplatform, als bedoeld in artikel 8 van het Convenant, waarbij in gezamenlijkheid gestreefd zal worden naar een zo optimaal mogelijk beveiligingsniveau dat bovendien passend is gelet op de belangen van de Betrokkenen en de kosten die met de beveiliging gepaard gaan.

Meer informatie en antwoorden op vragen over privacy en de wettelijke rechten en verplichtingen voor Onderwijsinstellingen zijn te vinden op de websites van de sectorraden PO-Raad en VO-raad.

April 2015

Partijen:

- 1 Het bevoegd gezag van <naam + rechtsvorm onderwijsinstelling>, geregistreerd onder BRIN-nummer <brin> bij de Dienst Uitvoering Onderwijs van het Ministerie van Onderwijs, gevestigd en kantoorhoudende aan <adres>, te (<postcode>) <plaats>, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door <functie + naam>, hierna te noemen: "Onderwijsinstelling".

en

- 2 de besloten vennootschap <Naam> B.V., gevestigd en kantoorhoudende aan <adres>, te (<postcode>) <plaats>, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door <functie + naam>, hierna te noemen: "Bewerker"

hierna gezamenlijk te noemen: "Partijen", of afzonderlijk: "Partij"

Overwegen het volgende:

- a Onderwijsinstelling en Bewerker zijn een overeenkomst aangegaan waarbij <concrete omschrijving van de door Bewerker in opdracht van Onderwijsinstelling te leveren producten/diensten>, ('de Product- en Dienstenovereenkomst'). Deze Product- en Dienstenovereenkomst leidt ertoe dat Bewerker in opdracht van Onderwijsinstelling Persoonsgegevens verwerkt.
- b Partijen wensen, mede gelet op het bepaalde in artikel 14 Wet bescherming persoonsgegevens, in deze Bewerkerovereenkomst hun wederzijdse rechten en verplichtingen voor de Verwerking van Persoonsgegevens vast te leggen.

Komen het volgende overeen:

Artikel 1: Definities

In deze Bewerkerovereenkomst wordt verstaan onder:

- a Betrokkene, CBP, Derde, Persoonsgegevens, Verwerking van Persoonsgegevens, en Verantwoordelijke: de begrippen zoals gedefinieerd in artikel 1 van de Wbp;
- b Beveiligingsincident: de betekenis zoals weergegeven in artikel 8 lid 1 van deze Bewerkerovereenkomst;
- c Bewerkerovereenkomst: deze Bewerkerovereenkomst, inclusief Bijlagen;
- d Bijlage: een bijlage bij deze Bewerkerovereenkomst, welke daarvan een onlosmakelijk deel uitmaakt;
- e Convenant: het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy - Leermiddelen en Toetsen;
- f Ketenplatform: het platform als bedoeld in artikel 8 van het Convenant;
- g Privacy Bijsluiter: de privacy bijsluiter zoals opgenomen in Bijlage A;
- h Product- en Dienstenovereenkomst: de overeenkomst tussen Onderwijsinstelling en Bewerker, zoals omschreven in overweging a;
- i Model Bewerkerovereenkomst: het model voor een bewerkerovereenkomst die als bijlage is bijgevoegd bij het Convenant;
- j Subbewerker: de partij die door Bewerker wordt ingeschakeld (als bewerker) ten behoeve van de Verwerking van de Persoonsgegevens in het kader van deze Bewerkerovereenkomst en de Product- en Dienstenovereenkomst.

Artikel 2: Onderwerp en opdracht Bewerkersovereenkomst

- 1 Deze Bewerkersovereenkomst is van toepassing op de Verwerking van Persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de Product- en Dienstenovereenkomst.
- 2 De Onderwijsinstelling verstrekt aan de Bewerker de opdracht tot Verwerking van Persoonsgegevens ten behoeve van de uitvoering van de Product- en Dienstenovereenkomst.

Artikel 3: Rolverdeling

- 1 Onderwijsinstelling is ten aanzien van de in diens opdracht uit te voeren Verwerkingen van Persoonsgegevens de Verantwoordelijke. Bewerker is bewerker in de zin van de Wbp. De Onderwijsinstelling heeft en houdt zelfstandige zeggenschap over het doel en de middelen van de Verwerking van de Persoonsgegevens.
- 2 Bewerker draagt er zorg voor dat de Onderwijsinstelling voorafgaande aan het sluiten van deze Bewerkersovereenkomst toereikend wordt geïnformeerd over de dienst(en) die de bewerker verleent, en de uit te voeren Verwerkingen. De gegeven informatie moet de Onderwijsinstelling in staat stellen een keuze te maken met betrekking tot de aangeboden diensten als zodanig, en daarnaast een afzonderlijke keuze te maken voor eventueel aangeboden optionele diensten.
- 3 De in lid 2 bedoelde diensten, waaronder eventuele optionele diensten, moeten in de Privacy Bijsluiter bij deze Bewerkersovereenkomst in begrijpelijke taal zijn beschreven, waarna de Onderwijsinstelling geïnformeerd akkoord kan gaan met de afname van deze dienst(en).
- 4 De Onderwijsinstelling kan verplicht zijn de Verwerking van de Persoonsgegevens te melden bij het CBP. De Onderwijsinstelling onderzoekt of zij hiervan is vrijgesteld en doet melding bij het CBP indien zij hiertoe verplicht is.
- 5 Onderwijsinstelling en Bewerker verstrekken elkaar over en weer alle benodigde informatie teneinde een goede naleving van de relevante privacywet- en regelgeving mogelijk te maken.

Artikel 4: Privacy convenant

- 1 Partijen onderschrijven de bepalingen in het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy - Leermiddelen en Toetsen.

Artikel 5: Gebruik Persoonsgegevens

- 1 Bewerker verplicht zich om de van Onderwijsinstelling verkregen Persoonsgegevens niet voor andere doeleinden of op andere wijze te gebruiken dan voor het doel, en de wijze waarvoor, de gegevens zijn verstrekt of aan hem bekend zijn geworden. Het is Bewerker derhalve niet toegestaan andere gegevensverwerkingen uit te voeren dan door de Onderwijsinstelling (mondeling, schriftelijk dan wel elektronisch) aan Bewerker zijn opgedragen. Deze verplichting geldt zowel gedurende de looptijd van deze overeenkomst als na afloop daarvan.

- 2 Een overzicht van de categorieën Persoonsgegevens en gebruik waarvoor de Persoonsgegevens worden verwerkt, is uiteengezet in de Privacy Bijsluiter bij deze Bewerkerovereenkomst.
- 3 Bewerker onthoudt zich van verstrekking van Persoonsgegeven aan een Derde, tenzij deze uitwisseling plaatsvindt in opdracht van de Onderwijsinstelling of wanneer dit noodzakelijk is om te voldoen aan een op de Bewerker rustende wettelijke verplichting.
- 4 Indien Bewerker op grond van een wettelijke verplichting gegevens dient te verstrekken aan een Derde, verifieert Bewerker de grondslag van het verzoeken de identiteit van de verzoeker en informeert deze – indien wettelijk toegestaan - onmiddellijk, zo mogelijk voorafgaand aan de verstrekking, Onderwijsinstelling hierover.
- 5 *[SPECIFIEKE BEPALING IN GEVAL VAN DISTRIBUTIE VAN LEERMIDDELEN: Partijen zullen jaarlijks bij het opstellen van de leermiddelenlijsten voor het eerstvolgende schooljaar, welke leermiddelenlijsten ten behoeve van de uitvoering van de Product- en Dienstenovereenkomst worden opgesteld, de Privacy Bijsluiter aanvullen en/of wijzigen door het opnemen van de categorieën Persoonsgegevens en het gebruik dat van deze Persoonsgegevens wordt gemaakt, met betrekking tot de (digitale) leermiddelen die op de desbetreffende leermiddelenlijsten worden opgenomen.]*

Artikel 6: Geheimhouding

- 1 Bewerker zorgt er voor dat een ieder, waaronder haar werknemers, vertegenwoordigers en/of Subbewerker, die betrokken zijn bij de Verwerking van de Persoonsgegevens deze gegevens als vertrouwelijk behandelt. Bewerker bewerkstelligt dat voor een ieder die betrokken is bij de Verwerking van de Persoonsgegevens een geheimhoudingsovereenkomst of –beding is gesloten.
- 2 De in dit artikel bedoelde geheimhoudingsplicht geldt niet voor zover Onderwijsinstelling uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven om de Persoonsgegevens aan een Derde te verstrekken, indien het verstrekken van de Persoonsgegevens aan een Derde noodzakelijk is gezien de aard van de door Bewerker aan Onderwijsinstelling te verlenen diensten, of indien er een wettelijke verplichting bestaat om de Persoonsgegevens aan een Derde te verstrekken.

Artikel 7: Beveiliging en controle

- 1 Bewerker zal, gelijk de Onderwijsinstelling, zorg dragen voor passende technische en organisatorische maatregelen om Persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige Verwerking. Deze maatregelen zullen, met inachtneming van de stand van de techniek en de kosten gemoeid met de implementatie en de uitvoering van de maatregelen, een passend beschermingsniveau verzekeren, zulks met inachtneming van de risico's die het verwerken van Persoonsgegevens, en de aard daarvan, meebrengen.
- 2 De maatregelen zoals genoemd in artikel 7.1 omvatten in ieder geval:
 - a maatregelen om te waarborgen dat enkel bevoegd personeel toegang heeft tot de Persoonsgegevens die in het kader van de Bewerkerovereenkomst worden verwerkt;

- b maatregelen om de Persoonsgegevens te beschermen tegen met name onopzettelijke of onrechtmatige vernietiging, verlies, onopzettelijke wijziging, onbevoegde of onrechtmatige opslag, toegang of openbaarmaking;
 - c maatregelen om zwakke plekken te identificeren ten aanzien van de Verwerking van Persoonsgegevens in de systemen die worden ingezet voor het verlenen van diensten aan de Onderwijsinstelling;
 - d een passend informatiebeveiligingsbeleid voor de Verwerking van de Persoonsgegevens.
- 3 Bewerker zal de door haar getroffen informatiebeveiligingsmaatregelen evalueren en verscherpen, aanvullen of verbeteren voor zover de eisen of (technologische) ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.
 - 4 In Bijlage B worden de afspraken tussen Partijen vastgelegd over de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen, alsmede over de inhoud en de frequentie van de rapportages die Bewerker aan de Onderwijsinstelling oplevert over de beveiligingsmaatregelen. Deze maatregelen liggen in het verlengde van de beveiligingsmaatregelen die de Onderwijsinstelling moet treffen.
 - 5 De Bewerker stelt de Onderwijsinstelling in staat om te kunnen voldoen aan zijn wettelijke verplichting om toezicht te houden op de naleving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen door de bewerker. Naast rapportages door de Bewerker kan dat aan de hand van, maar niet beperkt tot, een geldige certificering of een gelijkwaardig controle- of bewijsmiddel.
 - 6 In aanvulling op artikel 7, lid 4 heeft de Onderwijsinstelling ten allen tijde het recht om, in overleg met de Bewerker en met inachtneming van een redelijke termijn, op eigen kosten, de door Bewerker genomen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen te laten toetsen door een onafhankelijke Register EDP auditor. Partijen kunnen in onderling overleg afspreken dat de audit wordt uitgevoerd door een door Bewerker in te schakelen gecertificeerde en onafhankelijke auditor die een derden-verklaring (TPM) afgeeft. De Onderwijsinstelling wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de audit.

Artikel 8: Beveiligingsincidenten

- 1 Onder een Beveiligingsincident wordt een inbreuk verstaan op de beveiliging, bedoeld in artikel 7, die leidt tot de aanzienlijke kans op ernstige nadelige gevolgen dan wel ernstige nadelige gevolgen heeft voor de bescherming van Persoonsgegevens die worden Verwerkt.
- 2 Bewerker heeft een beleid voor Beveiligingsincidenten voorhanden om te reageren op een Beveiligingsincident. Bewerker stelt de Onderwijsinstelling in staat om passende vervolgstappen te nemen ten aanzien van het Beveiligingsincident, waaronder het kunnen informeren van Betrokkenen.
- 3 Indien Onderwijsinstelling dan wel Bewerker een Beveiligingsincident vaststelt, zal deze de andere Partij informeren en zullen beide Partijen alle benodigde maatregelen nemen conform de wettelijke voorschriften om (verdere) schending of inbreuken betreffende de Verwerking de Persoonsgegevens te voorkomen, of te beperken.

- 4 In geval van een Beveiligingsincident als omschreven in lid 1, zal Onderwijsinstelling voldoen aan wettelijke meldingsplichten. Op verzoek van de Onderwijsinstelling kan Bewerker Onderwijsinstelling hierbij bijstaan en adviseren. De Onderwijsinstelling zal de Betrokkenen, indien wettelijk vereist, informeren over een dergelijke inbreuk. Partijen zullen te goeder trouw in onderling overleg afspraken maken over de redelijke verdeling van de eventuele kosten die verbonden zijn aan het voldoen aan de meldingsplichten.
- 5 Over incidenten met betrekking tot de beveiliging die vallen buiten het bereik van lid 1, informeert de Bewerker de Onderwijsinstelling conform de afspraken zoals neergelegd in Bijlage B.

Artikel 9: Procedure rechten betrokkenen

- 1 Een klacht of verzoek van een Betrokkene met betrekking tot de Verwerking van de Persoonsgegevens wordt door de Bewerker onverwijld doorgestuurd naar de Onderwijsinstelling, die verantwoordelijk is voor de afhandeling van het verzoek.
- 2 Bewerker verleent Onderwijsinstelling –voor zover redelijkerwijs mogelijk - volledige medewerking om binnen de wettelijke termijnen te voldoen aan de verplichtingen op grond van de Wbp, meer in het bijzonder de rechten van Betrokkenen zoals een verzoek om inzage, verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van Persoonsgegevens. Partijen zullen te goeder trouw overleggen over de redelijke verdeling van de eventuele kosten die hiermee gemoeid zijn.

Artikel 10: Verwerking buiten de Europese Economische Ruimte

- 1 Partijen zien er op toe dat voor zover Persoonsgegevens buiten de Europese Economische Ruimte (verder: EER) worden Verwerkt, dit alleen plaatsvindt conform wettelijke voorschriften, en eventuele verplichtingen die in dit verband op Onderwijsinstellingen rusten. Indien gegevens buiten de EER worden verwerkt wordt dit in Bijlage A aangegeven, inclusief een opgave van de landen waar de gegevens worden verwerkt.

Artikel 11: Inschakeling Subbewerker

- 1 Bewerker kan een Subbewerker inschakelen, van wie de identiteit en vestigingsgegevens zullen worden opgenomen in de Privacy Bijsluiter.
- 2 Bewerker verplicht iedere Subbewerker contractueel de geheimhoudingsverplichtingen, meldingsverplichtingen en beveiligingsmaatregelen na te leven met betrekking tot de Verwerking van Persoonsgegevens welke verplichtingen en maatregelen minimaal dienen te voldoen aan het bepaalde in deze Bewerkersovereenkomst.
- 3 Bewerker verplicht iedere Subbewerker contractueel om Persoonsgegevens niet verder te verwerken anders dan in het kader van deze Bewerkersovereenkomst is overeengekomen.

Artikel 12: Bewaartermijnen en vernietiging Persoonsgegevens

- 1 Onderwijsinstelling zal Bewerker adequaat informeren over (wettelijke) bewaartermijnen die van toepassing zijn op de Verwerking van Persoonsgegevens door Bewerker. Bewerker zal de Persoonsgegevens niet langer Verwerken dan overeenkomstig deze bewaartermijnen.
- 2 Onderwijsinstelling verplicht Bewerker om de in opdracht van Onderwijsinstelling Verwerkte Persoonsgegevens bij de beëindiging van de Bewerkersovereenkomst te (doen) vernietigen, tenzij de Persoonsgegevens langer bewaard moeten worden, zoals in het kader van (wettelijke) verplichtingen, dan wel op verzoek van de Onderwijsinstelling. De Onderwijsinstelling kan op eigen kosten een controle laten uitvoeren of vernietiging heeft plaatsgevonden.
- 3 Bewerker zal Onderwijsinstelling (schriftelijk of elektronisch) bevestigen dat vernietiging van de Verwerkte persoonsgegevens heeft plaatsgevonden. Bewerker zal alle Subbewerkers die betrokken zijn bij de Verwerking van de Persoonsgegevens op de hoogte stellen van een beëindiging van de Bewerkersovereenkomst en zal waarborgen dat alle Subbewerkers de Persoonsgegevens (laten) vernietigen.

Artikel 13: Tegenstrijdigheid en wijziging Bewerkersovereenkomst

- 1 In het geval van tegenstrijdigheid tussen de bepalingen uit deze Bewerkersovereenkomst en de bepalingen van de Product- en Dienstenovereenkomst, dan zullen de bepalingen van deze Bewerkersovereenkomst leidend zijn.
- 2 Indien Partijen van de artikelen in de Model Bewerkersovereenkomst door omstandigheden moeten afwijken, of deze willen aanvullen, dan zullen deze wijzigingen en/of aanvullingen door Partijen worden beschreven en gemotiveerd in een overzicht dat als Bijlage C aan deze Bewerkersovereenkomst zal worden gehecht. Het bepaalde in dit lid geldt niet voor aanvullingen en/of wijzigingen van de Bijlagen A en B.
- 3 Bij belangrijke wijzigingen in het product en/of de (aanvullende) diensten die van invloed zijn op de Verwerking van de Persoonsgegevens wordt, alvorens de Onderwijsinstelling de keuze hiertoe aanvaard, de Onderwijsinstelling in begrijpelijke taal geïnformeerd over de consequenties van deze wijzigingen. Onder belangrijke wijzigingen wordt in ieder geval verstaan: de toevoeging of wijziging van een functionaliteit die leidt tot een uitbreiding ten aanzien van de te Verwerken Persoonsgegevens en het inschakelen van een (andere) Subbewerker. De wijzigingen, zullen in Bijlage A worden opgenomen.
- 4 Wijzigingen in de artikelen van de Bewerkersovereenkomst kunnen uitsluitend in gezamenlijkheid worden overeengekomen.
- 5 In het geval enige bepaling van deze Bewerkersovereenkomst nietig, vernietigbaar of anderszins niet afdwingbaar is of wordt, blijven de overige bepalingen van deze Bewerkersovereenkomst volledig van kracht. Partijen zullen in dat geval met elkaar in overleg treden om de nietige, vernietigbare of anderszins niet afdwingbare bepaling te vervangen door een uitvoerbare alternatieve bepaling. Daarbij zullen partijen zoveel mogelijk rekening houden met het doel en de strekking van de nietige, vernietigde of anderszins niet afdwingbare bepaling.

Artikel 14: Duur en beëindiging

- 1 De looptijd van deze Bewerkersovereenkomst is gelijk aan de looptijd van de tussen Partijen gesloten Product- en Dienstenovereenkomst, inclusief eventuele verlengingen daarvan.
- 2 Deze Bewerkersovereenkomst eindigt van rechtswege bij de beëindiging van de Product- en Dienstenovereenkomst. De beëindiging van deze Bewerkersovereenkomst zal Partijen niet ontslaan van hun verplichtingen die voortvloeien uit deze Bewerkersovereenkomst die naar hun aard worden geacht ook na beëindiging voort te duren.

Bijlage A

PRIVACY BIJSLUITER [naam product/dienst]

Scholen maken in toenemende mate gebruik van digitale onderwijs toepassingen. Bij het gebruik en levering van deze producten en diensten zijn gegevens nodig die te herleiden zijn tot personen (zoals leerlingen). Scholen moeten met Bewerker afspraken maken over het gebruik van die Persoonsgegevens. Deze bijsluiters geeft scholen informatie over de dienstverlening die de bewerker verleent en welke persoonsgegevens de Bewerker daarbij verwerkt. Alles bij elkaar eigenlijk over de vraag “wie, wat, waar, waarom en hoe” wordt omgegaan met de privacy van de betrokken personen wiens gegevens worden uitgewisseld.

Het gebruik van deze Privacy Bijsluiters helpt Onderwijsinstellingen om beter te begrijpen wat de werking van het product en/of dienst is en welke gegevens daarvoor worden uitgewisseld. In het kader van de herkenbaarheid is het wenselijk dat Bewerker zo veel mogelijk op uniforme wijze gebruik maken van de Privacy Bijsluiters. Afwijkingen van dit model zijn weliswaar mogelijk, maar dienen bij voorkeur beperkt te blijven.

Indien de ruimte in deze bijlage onvoldoende is om de benodigde informatie te beschrijven, is het mogelijk de informatie op te nemen in separate Bijlage(n), welke als volgt genummerd worden: “Bijlage A1”, “Bijlage A2”, etc.. Deze Bijlagen worden aan de Bewerkerovereenkomst gehecht.

A. Algemene informatie

- Naam product en/of dienst :
- Naam Bewerker en vestigingsgegevens :
- Beknopte uitleg en werking product en dienst :
- Link naar uitgever en/of productpagina :
- Doelgroep (zoals PO/VO, onderbouw/bovenbouw) :
- Gebruikers (leerlingen/ouders/verzorgers/docenten) :

B. De specifieke diensten

Omschrijving van de specifiek verleende diensten en bijbehorende Verwerkingen

1 Verwerkingen die een onlosmakelijk onderdeel vormen van de aangeboden dienst.

a [...]

b [...]

[...]

2 Omschrijving van de optionele Verwerkingen die de bewerker aanbiedt

Toelichting: Het gaat hier om aanvullende diensten en bijhorende Verwerkingen die geen onlosmakelijk onderdeel vormen van de aangeboden dienst. Dit zijn bijvoorbeeld optionele diensten voor de Onderwijsinstelling die behulpzaam kunnen zijn voor de Onderwijsinstelling t.b.v. het primaire leerproces.

De Onderwijsinstelling dient een keuze te maken (opdracht te geven) voor het afnemen van deze diensten. Dat kan door de keuze schriftelijk aan te geven in deze bijlage (bijvoorbeeld door het aanvinken van een tick-box).

Instemming kan ook plaatsvinden doordat de Onderwijsinstelling in de praktijk de dienst activeert, bijvoorbeeld door een product of dienst aan of uit zetten. De Onderwijsinstelling die op deze wijze de keuze maakt, dient dit op basis van eerder verstrekte informatie (zoals bijvoorbeeld opgenomen in deze bijsluiter) te kunnen doen.

C. Categorieën en soorten persoonsgegevens

- Omschrijving en opsomming categorieën Persoonsgegevens die gebruikt worden:
- Eventuele optionele Persoonsgegevens (die worden niet standaard gevraagd en opgeslagen):
- Soorten van gegevens (zoals bijzondere gegevens, of financiële gegevens):

D. Algemene informatie over getroffen beveiligingsmaatregelen:

- Voor de genomen veiligheidsmaatregelen wordt korthedshalve verwezen naar Bijlage B bij de Bewerkersovereenkomst.
- Specifieke beveiligingsmaatregelen voor deze dienst/product [indien van toepassing]:
Eventuele certificeringen:
- Audits/derden-verklaringen:
- Plaats/Land van opslag en Verwerking van de Persoonsgegevens:

E. Subbewerkers

- Bewerker maakt voor dienst/product gebruik van de volgende Subbewerkers:
[partijnaam, beknopte omschrijving taak/dienst waaruit blijkt welke informatie wordt Verwerkt door deze Subbewerker]
- Plaats/Land van opslag en Verwerking van de Persoonsgegevens (indien de Persoonsgegevens buiten de EER worden verwerkt wordt apart opgave gedaan van de landen waar de Persoonsgegevens worden verwerkt):

F. Contactgegevens

Voor vragen of opmerkingen over deze bijsluiters of de werking van dit product of deze dienst, kunt u terecht bij: [contactgegevens]

G. Versie

[versie nummer en datum laatste aanpassing]

Deze privacy bijsluiters maakt onderdeel uit van de afspraken die zijn gemaakt in het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy - Leermiddelen en Toetsen -, een initiatief van de PO-Raad, VO-raad, de verschillende betrokken ketenpartijen (GEU, KBb-e en vDOD), het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en het ministerie van Economische Zaken.

Bijlage B

TECHNISCHE EN ORGANISATORISCHE BEVEILIGINGSMAATREGELEN

De Bewerker is overeenkomstig de Wbp en artikel 7 Bewerkerovereenkomst verplicht technische en organisatorische maatregelen te nemen ter beveiliging van de Verwerking van Persoonsgegevens.

Indien de ruimte in deze bijlage onvoldoende is om de benodigde informatie te beschrijven, is het mogelijk de informatie op te nemen in separate Bijlage(n), welke als volgt aenummerd worden: "Bijlage B1", "Bijlage B2", etc.. Deze Bijlagen worden aan de

Omschrijving van de maatregelen zoals bedoeld in artikel 7.2 Bewerkerovereenkomst

- I Omschrijving van de maatregelen om te waarborgen dat enkel bevoegd personeel toegang heeft tot de Verwerking van Persoonsgegevens.

Meer in het bijzonder de uitwerking welke (groepen) medewerkers van de Bewerker toegang hebben tot welke Persoonsgegevens, inclusief een omschrijving van handelingen die deze medewerkers uit mogen voeren met de persoonsgegevens.

- a (groepen van) medewerkers die toegang hebben tot welke Persoonsgegevens:

deze maatregelen uitvoeren

- II Omschrijving van de maatregelen om de Persoonsgegevens te beschermen tegen onopzettelijke of onrechtmatige vernietiging, onopzettelijk verlies of wijziging, onbevoegde of onrechtmatige opslag, Verwerking, toegang of openbaarmaking.

Meer in het bijzonder de uitwerking van de door Bewerker getroffen technische en organisatorische (beveiligings-)maatregelen en de daarbij gehanteerde beveiligingsnorm.

[beschrijving beveiliging applicatie/platform]

[beschrijving wijze van identificatie/authenticatie/autorisatie en beveiliging]

- III Omschrijving van de maatregelen om zwakke plekken te identificeren ten aanzien van de Verwerking van Persoonsgegevens in de systemen die worden ingezet voor het verlenen van diensten aan de Onderwijsinstelling.

Zoals een periodieke analyse van (security) incidenten, het periodiek uitvoeren van een extern/intern kwetsbaarhedenonderzoek (ethical hack) of het periodiek uitvoeren van controles op beveiliging van systemen.

Rapportage (artikel 7.4 van de Bewerkersovereenkomst)

Bewerker rapporteert periodiek met een frequentie van [...] maal per jaar, uiterlijk op [...] aan Verantwoordelijke over de door Bewerker genomen maatregelen aangaande de getroffen technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen en eventuele aandachtspunten daarin.

[contactgegevens helpdesk/servicedesk voor beveiligingsincidenten]

Versie

[versie nummer en datum laatste aanpassing]

Deze bijlage maakt onderdeel uit van de afspraken die zijn gemaakt in het Convenant Digitale Onderwijsmiddelen en Privacy - Leermiddelen en Toetsen -, een initiatief van de PO-Raad, VO-raad, de verschillende betrokken ketenpartijen (GEU, KBb-e en vDOD), het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en het ministerie van Economische Zaken.

CONCEPT